

نبرد خلق

کارگران همه کشورها
متعدد شوید

۸ تیر بیست و پنجمین سالگرد
شهادت رفیق کبیر حمید
اشرف و ۹ روزمنده دیگر
فادایی گرامی باد

ارگان سازمان چریکهای فدائی خلق ایران

NABARD - E - KHALGH No 145 . 22 Jun 1997

شماره ۱۴۵ دوره چهارم سال سیزدهم . اول تیر ۱۳۷۶

گرامی باد ۳۰ خرداد، نقطه عطفی در
جنبش رهائی بخش مردم ایران

روز ۳۰ خرداد ۱۳۶۰ به دعوت و سازماندهی سازمان مجاهدین خلق ایران تظاهرات بزرگی در تهران برگزار شد که در آن ۵۰ هزار نفر با فریاد مرگ بر ارجاع، زنده باد آزادی، تفرق و انتزاع خود را از خینی و حاکمیت استبدادی و مذهبی او اعلام کردند. این تظاهرات مسالمت آمیز، در صورتی که امکان ادامه می یافتد، نظام ولایت فقیه را از صحنه سیاسی ایران حذف می کرد، به دستور خینی به گلوله بسته شده و صدها نفر از زنان و مردانی که برای دفاع از آزادی و حفظ استواردهای قیام بهمن ۵۷ به پا خواسته بودند با گلوله مذدوان جمهوری اسلامی به شهادت رسیدند. ۳۰ خرداد یک باره به وجود نیامد و آثار سیاسی آن به عنوان یک نقطه عطف مهم در تاریخ ایران بر جا خواهد ماند. خینی در یک شرایط خاص در مبارزه ضد شاه در راس جنبش قرار گرفت و از همان لحظه ای که به قدرت رسید، در جهت استقرار نظام اهربینی، استبدادی و مذهبی خود، سرکوب جنبش آزادیخواهانه و ترقیخواهانه مردم ایران و نیروهای سیاسی مدافعان آن را در دستور کار خود قرار داد. در اولین نوروز پس از قیام بهمن ۵۷، به سرکوب مردم کردستان و ترکمن صحراء پرداخت. با سیچ ارازل و اوباش حزب اللهی به ستاد سازمانهای گروههای سیاسی متفرق، روزنامه ها و تظاهرات و حرکتهای گروههای سیاسی و اجتماعی مباردت ورزید. مجلس خبرگان را به چای مجلس مؤسسان به مردم تحمیل و یک قانون اساسی ارتقای فقیه را از تصویب این مجلس کردند. او که از پتانسیل ترقیخواهانه مردم ایران با خبر بود و می دانست که فعالیت آزاد گروههای سیاسی متفرق، دموکرات و انقلابی می تواند بساط ننگین نظام ولایت فقیه را از صحنه سیاسی ایران برچیند، مصمم بود که مانع هرگونه مبارزه مسالمت آمیز شده و با سرکوب جنبش مردم ایران دوران سیاست نظام خود را هرچه طولانی تر کند. او فکر می کرد که با سرکوب جنبش مسالمت آمیز ۳۰ خرداد فریادها را در گلو خنده و نفسها را در سینه حبس خواهد کرد. او با فرمان شلیک به مردم، می خواست آزادی، ترقی و دموکراسی را قربانی کند. اما سازمان مجاهدین خلق ایران که مستولیت این تظاهرات را به عهده گرفته بود، تسلیم شرایط خینی برای به وجود آمدن دورانی از رکود و شکست نشد و در شرایطی که رژیم خینی تمامی راههای مبارزه مسالمت آمیز را به روی مردم و نیروهای سیاسی ترقیخواه است، راه مبارزه قهرآمیز را گشود. از آن تاریخ تاکنون بسیاری از زنان و مردان کشور، برای دفاع از آزادی جان باخته و به شهادت رسیدند. بسیاری از انقلابیون ایران رنج سالها زندان و شکنجه را تحمل کرده اند. هزاران هزار از فرزندان دلیر مردم ایران، راه سخت و دشوار مبارزه اند. این روز بیش از روز قبل ثابت کرده اند که در شرایط دیکتاتوری و نگامی که امکان هرگونه مبارزه مسالمت آمیز از مردم سلب می شود.

بقیه در صفحه ۲

انتخاب خاتمی

تضادها، چالشها و چشم انداز

در نظام ولایت فقیه هیچ تحولی به سود

مردم اتفاق نخواهد افتاد

با انتخاب خاتمی به ریاست جمهوری اسلامی و شرکت بخشی از مردم در این نهایت انتخاباتی، به این توهمند یک بار دیگر دامن زده می شود که گویی یک تحول سالمت آمیز به سود مردم ایران صورت خواهد گرفت. قبل از انجام این انتخابات، ما از جمله نیروهایی بودیم که به طور قطع پیش بینی می کردیم که ناطق نوری در این بازی انتخاباتی برنده اعلام خواهد شد و این را در یادداشت سیاسی نبرد خلق شماره ۱۴۴ که یک روز قبل از انتخابات انتشار یافت، منعکس نمودیم. ارزیابی ما به ویژه پس از قلع و قصع کاندیداها توسط شورا ای نگهبان بر این پایه استوار بود که خانم ای با بسیجی که به حمایت از ناطق نوری ایجاد کرده، به آن میزان از رای که در صندوقها ریخته می شود نیز توجه نکرده و به هر صورت ناطق نوری را برنده اعلام خواهد کرد. ما در ارزیابی خود به بعضی رویدادها منجمله به رویدادهای یک هفته قبل از انجام این انتخابات که خانم ای را مجبور نمود تا در یک سخنرانی از رفسنجانی رفع نگرانی کند، توجه نکردیم. ماگرچه بارها اعلام کرده ایم که ولایت خانم ای بسیار ضعیف تر از آن است که بتواند هژمونی خود را در کل رژیم به طور کامل اعمال کند و قبایل ولایت فقیه برای او بسیار گشاد است، با این حال فکر می کردیم که او در این شرایط حساس، به هر قیمتی دست به یک تصفیه اساسی در ساختار نظام خواهد زد. دوین نکته که ما به ابعاد آن اهمیت لازم را نمی دادیم، رای دادگاه موسوم به میکونوس بود. ما به واکنشهای ضعیف و بعضی مانورهای رژیم و اتحادیه اروپا توجه کافی نکردیم. این نکات و بعضی نکات دیگر که ما در آینده بدان خواهیم پرداخت، ما را در ارزیابی آن چه روی خواهد داد، نچار اشتباه نمود. اما آن چه ما در گذشته بر روی آن پافشاری کرده و علیرغم هر اتفاقی در جمهوری اسلامی باز هم بر روی آن تاکید می کنیم این است که در چارچوب نظام ولایت فقیه، هیچ تحولی به سود مردم ایران روی نخواهد داد. آن بخشی از مردم و به ویژه جوانان ۱۵ تا ۱۷ ساله (اعم از زن و مرد) که فکر می کردند حبایت از خاتمی می تواند مشکلی از آن آن حل کند، اولین قربانیان این توهمند خواهند بود. نظام ولایت فقیه متنکی بر سرکوب و صدور تزور است و این دو جزء اصلی و اساسی این نظام، تا وقتی ولایت فقیه وجود دارد، تغییر نخواهد کرد. تغییر روانشناسی مردم از توهمند و رفرم به تحول انقلابی، راهی است که باید پیموده شود و بن بستها و بحرانهای نظام ولایت فقیه عیوب تر به وسیع تر از آن است که خاتمی که سرپرستگی خود را به ولایت خانم ای اعلام کرده، حتی اگر بخواهد، بتواند بر آن غلبه کند. سرنگونی نظام ولایت فقیه و تحقق دموکراسی، سکولاریسم و ایجاد نظام تاسیین اجتماعی هگانی، تنها راهی است که مردم ایران برای نجات خودشان در مقابل خود دارند.

سازمان چریکهای فدائی خلق ایران

۱۹۹۷/۴/خرداد

دیدگاهها

- عارضه نوستالژیک "محرمعلی خان"

- بوسه برگونه بی و مشت بر پوزه بی

- ملاحظاتی در پیرامون انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶

در صفحه های ۸ تا ۱۲

بیم و امید

صاحبه با دکتر کریم قصیم به مناسبت روز جهانی محیط زیست (۱۶ خرداد)

در صفحه ۳

فرهنگ و هنر —

صفحه ۷

اهمیت ارزشها در سیاست

صفحه ۱۴

جمعه مارکیزی کلاودیانولته

صفحه ۱۳

توجه

به آدرس صندوق پستی سازمان در فرانسه نامه های حاوی پول نفرستید زیرا به دست ما نمی رسد. خواندنگان و مشترکان نبرد خلق، برای ارسال کمک مالی و یا آبونمان خود با صندوق پستی کانون در هلند تماس بگیرند.

گرامی باد ۳۰ خرداد، نقطه عطفی در جنبش رهائی بخش مردم ایران

بقیه از صفحه ۱

و این مبارزه، همچون جنبش‌های مردم طی سه سال گذشته، به گلوله بسته می‌شد، تنها راه مقابله جدی و مؤثر که می‌تواند در مقابل جبهه ارتقاء، جبهه ترقی را پایر جا نگهداشته باشد، مبارزه مسلحانه است. تجربه یک سال گذشته جامعه‌ما، صحت این امر را نیز یک بار دیگر نشان داد. طی یک سال گذشته، سرکوب و خفقات ابعاد گسترده‌ای یافت. خامنه‌ای که برای تداوم راه خیینی تلاش می‌کند، هر صدایی را در گلو خفه نمود، بسیاری از انقلابیون را به جوشه‌های اعدام سپرد، تظاهرات مردم را با گلوله پاسخ داد. روشنکران و نویسندهان را به بند کشید و تنی چند از آنان را در این گوش و آن گوش ایران را زنیلانه ترین اشکال به قتل رساند. او دامنه سرکوب را به جریانهای درون و پیرامون نظام خود گسترش داد. اما شرایط انقلابی در کشور ما، وجود قطب بندی بین ارتقاء و ترقی در صحنه سیاسی ایران و پتانسیل آزادیخواهانه و ترقیخواهانه مردم، او را نتوان از پیشترد تعاملی اهداف خود نمود نتیجه انتخابات اخیر رئیس (که دقیقاً یک انتخابات ضد دموکراتیک بود)، بیان کننده تنفر و ازیز جار عمیق از نظام ولایت فقیه و استبداد مذهبی حاکم است. خامنه‌ای که اکنون با روش شدن نتیجه انتخابات و قبول شکست کاندیدای مورد علاقه خود یک ضربه اساسی خورده است، با اهرمایی که در قدرت سیاسی برای خود قبضه کرده است، با سرکوب تعاملی حرکتهای مردمی با اعدام، شکنجه و صدور ارتقاء و با به سازش و تسلیم کشاندن نیروهای فرستاد طلب و سارشکار، درصد است که حاکمیت ارتقاء خود را ادامه دهد. ولایت خامنه‌ای که ادامه ولایت فقیه خیینی است، کماکان مانع هر تحول مسالمت آمیز به سود مردم ایران است و بنابراین برای تحقق آزادی، ترقی، پیشرفت، دمکراسی و عدالت، راه مبارزه اسلامی مسلحانه که در پیوند با جنبش اجتماعی قرار گیرد همچنان ترا راه رهایی مردم ایران بوده و وظیفه میر مقاومت انقلابی و سازمان یافته راهیابی عملی در جهت پیوند با جنبش اجتماعی مردم ایران است.

مردم ایران طی یک سال گذشته و منجمله در جنبش ۳۰ خرداد ۱۳۶۰ نشان داد که از مبارزه برای آزادی و ترقی دست نخواهند کشید. شاید نظام ولایت فقیه و تحقق دموکراسی، سکولاریسم و عدالت اجتماعی خواسته‌های میر و اساسی مردم ایران است که برای آن فدایکاریها و از خودگذشتگی‌ها بسیار کرده و برجسته ترین خانم و مردان در این راه جان باخته اند. تعاملی فرستاد طلبان و سازشکارانی که با تبلیغ استحاله رژیم در جهت تقویت ولایت خامنه‌ای و سرسپردگی به او گام برمی دارد، اقدام علیه عالی ترین منافع مردم ایران می‌کنند.

ما یک بار دیگر با گرامی داشت مقاومت و مبارزه مردم ایران و با درود به مقاومت زندانیان سیاسی و با گرامی داشت خاطره تعاملی زنان و مردانی که در مبارزه برای سعادت مردم ایران جان باخته اند، مردم ایران را به مبارزه قاطعه علیه نظام ولایت فقیه و حمایت از شورای ملی مقاومت ایران فرا می‌خوانیم.

ما از کمونیستهای ایران دعوت می‌کنیم که برای تسریع امر سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی و تحقق دموکراسی، استقلال، صلح و سوسيالیسم به صفوف سازمان ما بپیونددند.

پیروزی بارزه مردم ایران برای سرنگونی نظام ولایت فقیه و تحقق دموکراسی، سکولاریسم و عدالت اجتماعی سازمان چریکهای فدایی خلق ایران

دولت هستند، نشانی نه تنها از یک تغییر در خصلت مردانه منطقه است، بلکه نشانی از اوج گرفتن گروههایی است که پیش از این ایزوله شده بودند. در اوایل قرن آینده، این واقعیتها می‌توانند به طور چشمگیری باعث تغییر چهره سیاسی قاره شوند.

اینترپرس سرویس - ۱۸ فروردین ۱۳۷۶

چند خبر از برویف شماره ۲۴ کمیته تحقیقات زنان

قدرت قلم بی عدالتی را افشاء می‌کند

کتابی که توسط یک خبرنگار سودانی خانم سمعیه الناجر نوشته شده، اولین کتاب از نوع خود است. زندگی سخت زنان را که از تعییض فوق العاده حقوقی و فرهنگی رنج می‌برند به تفصیل شرح می‌دهد. در کتاب "زنان، حقوق و توسعه" توضیح داده می‌شود که زندگی تحت سیستمی که در آن حقوق بشر به طور روزانه نقض و درهای محدودی به روی زنان باز هستند، چه معنایی دارد. به گفته الناجر، وضعیت زنان در سودان از هر کشور اسلامی دیگر بدتر است. سودان مانند بسیاری از کشورهایی که در آفریقا با سیستم حکومت اسلامی اداره می‌شوند، هنوز کنوانسیون منع هرگونه خشونت علیه زنان (CEDAW) را امضا نکرده است.

ناشر کتاب، نشر دانشگاه زنان افها، حدود ۱۵۰ هزار نسخه از این کتاب را که به عربی نوشته شده در سراسر سودان توزیع کرده است. خانم الناجر، قوانین کار، روابط خانواده و تبعیض مستمر بر علیه زنان سودان را مقصص می‌شandasد. وی در فصل اول کتاب می‌نویسد: "نمی‌توان زنان را از توسعه جدا کرد، تosome بدون شرکت زنان مثل مأشین بدون موتور است" الناجر بیشتر بر روی اهمیت شرکت زنان و مردان در تضمیم گیری و برنامه ریزی در تمام بخشها منجمله خانه تمرکز دارد.

این کتاب که در بی‌یک تحقیق جامع نوشته شده، برخی از حیطه‌هایی را که زنان در آن از حقوق بشر محروم شده اند را نام می‌برد؛

- زنان از دسترسی به زمین محروم شده اند.
- شرکت زنان در سیاست و زندگی عمومی محدود است.

- تعداد دختران در مدارس از پسران کمتر است.

- زنان از حق دسترسی به اعتبار نه تنها توسط بانکهای محلی محروم هستند، بلکه وامهایی که از طرف سازمان ملل و دیگر ازانسیهای بین‌المللی ارائه می‌شود نیز در اختیار زنان قرار داده نمی‌شوند.

زنان در انتخابات آمریکای جنوبی سبقت می‌گیرند

براساس یک نظرسنجی، در برخی کشورهای آمریکای جنوبی که انتخابات ریاست جمهوری صورت می‌گیرد، زنان سبقت گرفته اند.

در انتخابات ریاست جمهوری ژانویه در کشور گایانا خانم ژانت جاگان، بیوه رئیس جمهور پیشین چدی جاگان (که در زمام قدرت فوت کرد)، کاندیدای مقام ریاست جمهوری بود.

در بولیوی خانم رمدویوس لوزا یک زن سرخ پوست آیمارای بومی، برای انتخابات ریاست جمهوری در ماه ژوئن کاندید شده است. شانس کاندیداتوری خانم لوزا پس از فوت ناگهانی رقیب او آقای کارلوس پالنک، که رهبر دومین حزب نیرومند بولیوی بود، قوی تر شده است.

خانم نایومی سانین، وزیر خارجه قبلی کلمبیا و سفیر قبلی این کشور در لندن می‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری کلمبیا که سال آینده برگزار خواهد شد، همکان را متوجه کند.

از همه عجیب تر کشور آرژانتین است، زیرا سه نیروی پیشناز سیاسی همه در حال ارائه کاندیداهای زن (در بوئنس آیرس آریس) می‌باشند.

به علاوه خانم خواننده مدرس سوسا نیز یکی از کاندیداهای سندیکای مدنی چپ می‌باشد. این واقعیت که در آمریکای لاتین بسیاری از زنان آماده ورود به

پرو قانون تجاوز را ترمیم می‌کند

کنگره، قانونی را که به متجاوز اجازه می‌دهد با ازدواج کردن با قربانی از مکومیت رهایی پیدا کند، ملغی کرد. این قانون که به اوسط سالهای ۱۸۰۰ ميلادي برمی‌گردد، با تنها یک رای مخالف ملغی شد. گروههای زنان و دیگرانی که برای ملغی کردن قانون تلاطف کرده اند اظهار داشتند که اساس این قانون بر اساس یک ایده عقب افتاده که این تجاوز را یک جنایت قیصرخواهانه می‌داند ممکن است.

با این که حدود ۱۴ کشور دیگر آمریکای لاتین قانون مشابهی دارند، اما بحث در کشور پر باعث جلب توجه جهانی شده است. البته پیش تر از این کیته قصایی کنگره پر، در ابتدا پیشنهادیه زنان قانون گذار را مبنی بر حذف قانون نپیرفتند. بعد از اعلام رای، خانم نایانده کنگره بنشانیس م Rineno که لغو قانون را پیشنهاد کرده بود گفت قانونی که "برای دهه های بسیاری به آبروی تمام زنان توهین کرده است، حذف شده است." تخمین زده می‌شود که هر سال حدود ۲۵۰۰ زن پروری (در کشور ۲۴ میلیون نفری) مورد تجاوز واقع می‌شوند.

آسوشیتدپرس - ۱۶ فروردین ۱۳۷۶

در این شب تاریک

خاموش و سرد در کوچه‌ای پاریک روی نمایانکی یک برق پری پیشنهاد ام در انتظار سایه ای آن سایه شویی که مدتهاست با یک تفکر پر ز کینه خانه به خانه شهر به شهر از آبی من می‌اید او خواب می‌پیند: در انتهای تک این کوچه با آخرین تک تیر پاشیده غصم را، من در خیال خود نور می‌بینم و پرواز در دورستها همکامان می‌ایند ... تاریکی شب خاموشی مرگ آن سایه شو در خیال ریخت با یک صدای پر ز کینه سردی شب را بر قم پاشید ... اینکه من نور آن ناگفته کلام شهلا جندقیان / ۱۲ آوریل ۹۷

نظرسنجی در مورد رئیس جمهور زن

براساس نظرپرسی که توسط مجله نوول اسپرتو در تاریخ ۲۸/اردیبهشت ۷۶ به عمل آمدۀ ۸۴ درصد فرانسویان تمایل دارند که رئیس جمهور شان زن باشد و ۶۰ درصد نیز تمایل به نخست وزیر زن دارند. درصد مردم، خانم سیاسی را بیشتر نزدیک به مردم دانسته و ۶۴ درصد آنها را مبارزه جوثر می‌دانند. این درصد بالا برای اولین بار در فرانسه دیده می‌شود.

بیم و امید مصالحه با دکتر کریم قصیم به مناسبت روز جهانی محیط زیست (۱۶ خرداد)

رفته است. به عنوان مثال در سیاستهای اتمی، لایی این شرکتهای غول آسای سرمایه داری انرژی چنان قوی و بی محابا عمل می کنند که می توان ادعا کرد بشریت به طور دائم در لبه پرتوگاه فجایع متعدد اتمی زندگی می کند، با وجودی که تقریباً تمام وجوده منفی و بن بست ادامه ساختن نیروگاههای اتمی سالهای است آشکار شده است و راه حل‌های التناوبیتیم سالهای است وجود دارد...

سؤال: مشخص است بگویند چه بن بتی؟

جواب: از نقطه نظر تئوری و پرتابیک نظامی که پسر به سرحد بود و نیواد رسیده است. دیگر با وجود امکان کاربرد "سلام اتمی" دیگر سلاح نیست که حریف با دشمن را به تسليم و شکست وادار نکند، بلکه جنگ اتمی وسیله نابودی خود و طرف مقابل به صورت مشترک است، روش تر بگوی و سیلے نابودی - چند صدگانه - کل بنی پسر و موجودات زنده روی کره ارض. یعنی این سلاحها، و حتی نیروگاههای به اصطلاح مسلح آمیز، پتانسیل نابودی مخفوق دارند که هر لحظه امکان وقوع دارند و چرخوبیل تهها مورد نیواده است. ول با این همه دولتهای دینفع، تحت تأثیر شرکتهای قدرتمند سرمایه داری و نیز تحت فشار لایی شرکتهای تسلیحاتی و نظامی، دست روی دست گذاشته اند و گاه حتی تبلیغات دروغ و وارون ای هم راه می اندازند. در حال که اثبات شده با کانالیزه کردن سرمایه به سمت نیروگاههای پاک مشکلات قابل حل و فصل هستند.

سؤال: نمونه دیگری هم می توانید ارائه کنید؟

جواب: فهرست بلند وجود دارد، به عنوان یک مثال دیگر صنایع اتومبیل سازی است. سالهای است طرحهای دقیق کارشناسی وجود دارد که هرگونه تخفیف قابل توجه گاز کربنیک فضا منوط است به تولید اتومبیل‌هایی که کم بینین مصرف کنند (حدود ۲ الی ۳ لیتر درصد کیلومتر) ولی با وجودی که از نظر فنی هیچ کمبودی وجود ندارد این شرکتها - در تبانی بزرگ با شرکتهای فرامیلتی نقی - از تولید سریع اتومبیل‌های کم مصرف پرهیز دارند. شرکتهای فرامیلتی نقی هم از دشمنان قسم خوده مصوبات رادیکال کاهش گازهای گلخانه ای هستند و در کنفرانس بزرگ بولین آشکارا آیانس اویک - آمریکا - روسیه، بسیاری تصمیمات را سد کرد.

سؤال: پس با این حال جنگی درگیر است. آرایش قوای این جدال به چه ترتیب است؟

جواب: یک طرف نتفیهای جهان، شرکتهای غول آسای اتومبیل سازی و تسلیحاتی و غارتگران منابع اولیه جهان سو... طرف دیگر جوامع مدنی کل دنیا به علاوه روش ترین بخشها طبقه متوسط جوامع و حتی شرکتهای مدرنی که به تکنولوژیهای پاک و روشهای جدید محاسبات زیست محیطی روی آورده اند و البته بخشها ای از ملل متعدد هم بسیار متفرق عمل می کنند. دولتهای ممالک پیشرفت در کشمکش بین مردم و لایی شرکتهای بزرگ و دینفع قرار دارند و دولتهای ممالک عقب مانده هم که یا اسیر مالی‌خواهی‌گار تگری مستند و یا جاهم.

یک سوال آخر: مذاهب چه نقشی بازی می کنند؟

جواب: تمام جریانهای بین‌گردگاری دنیا - اعم از کلیساها رسمی سیاسی، بنیادگاری اسلامی و یهودی و... در عمل دشمنان بیهود محیط زیست اند. حالا هر چقدر هم در حرف ملاحظه کنند ولی پای استدلالشان می‌لنجد.

سؤال: چرا؟

جواب: چون در درجه اول با کنترل سریع و همه جانبه رشد جمعیت - که یکی از بزرگترین و مغرب ترین عوامل زیست محیطی است - مخالفت می کنند و ضمناً به رشد تسلیحات دامن می زنند. نیزدخلق: آقای قصیم از این گفتگو مشکریم، موفق باشید. □

بخشها قوی و مهمی از خود شرکتهای سرمایه داری به اهمیت و ضرورت - بعضاً حالت اضطراری بحران محیط زیست جهان - پی برده اند و از همه اینها گذشته به لحاظ اقتصادی دیگر برای خیلی از شرکتهای صرف نهاده کنند به این مسائل بی اعتمتا باقی بمانند و خود را به نفعی بزنند. در این پرسوه نقش انکار عمومی بسیار مؤثر بوده ول شکست می زیاد داشته است.

سؤال: می توانید از کارهای مثبت سرمایه دارها مشخص مثال بزنید؟ منظور آن شرکتهایی است که گفتید

توجه یافته اند؟

جواب: البته، فورستی طولانی از موارد گوناگون وجود دارد که از حوصله صفحات شما خارج می شود. مثلاً شاید باورتان نشود که الان چند سال است بکی از بزرگترین حمایان برنامه جدی برای کاهش آلودگی هوا در جهان شرکتهای غول آسای بیمه - یا در اصطلاح بخشی از امپرالیسم جهانی - است، یا در بخش مدیریت تولید تغییرات بسیار جالبی صورت گرفته است ...

سؤال: لطفاً این ایم پرید که کلی گویی نشود.

جواب: اگر حوصله به خرج دهد می گویم. سالهای است که وقوع صدها توفان، طوفان دریا و توفانهای دریایی و گردابهای ویرانگر، صدها میلیارد به شرکتهای بیمه کننده ضرر مال زده و ناگزیر شده اند ماهانه بیمه های خطرات طبیعی را ببالا ببرند ول این هم حدی دارد، مشتریان را از دست می دهند. پس منطقی است که دنبال پیشنهاد ریشه های علمی بروز این مخاطرات غول آسای طبیعی باشند. اول آنده اند بودجه های کلانی را تصویب کرده اند برای تحقیق مخصوص شرکتهای خودشان، بعد که دیده اند با دلیل و برهان علمی می شود اثبات کرد که مسئول شماره یک این فجایع کارهای خود بشر و آلدگاهی ناشی از مصرف افزایشیهای فسیلی و تولیدی می باشدند. این آنده اند بودجه های کلانی را تصویب کرده اند برای تحقیق مخصوص شرکتهای خودشان، بعد که حساب کرده اند پرروزه های تحقیق و اختراع و مسائل کنترل و حذف این آلدگاهیها، یا حتی تولید صنایع پاک و بدون آلدگاهی مقدار می شود، بعد دیده آند حتی در میان مدت هم به صرفشان است این پرروزه های جدید را مورد حمایت قرار دهند تا این که خود و کره زمین را به اصطلاح "به امان خدا رها کنند" و ریسک صدها (توفان) منطقه ای و طفیانهای بی سابقه اقیانوسها و گردابهای شهر و پیران کن را پیدا کنند. همین طور در مدیریت‌ای زیست محیطی سودهای گوناگونی دیده اند.

سؤال: این شرکتها به چه روشیهای رو آورده اند؟

جواب: از یک سو به دولتها فشار می آورند سیاستهای لازم را به تصویب رسانند و از سوی دیگر ضمن همراهی و حمایت به سازمانهای زیست محیطی فشار می آورند "زیاده خواهی" نکنند ول مساله مهم آن است که راه برای طرح و بحث مفصل در رسانه ها باز شده است و از این راه آگاهی و اطلاعات مردم ارتقاء یافته و افکار عمومی اکنون - به خصوص در ممالک پیشرفته - از دوره ای می توانند به دولتهاشان فشار آورند. یکی از راه نمایندگان محلی خود و دیگری توسط سازمانهای غیر دولتی، مثل گرین پیس و هزاران انجمن و اتحادیه مصرف کنندگان، شورا و جمیعتهای زیست محیطی، که در کنار سازمانهای غیر دولتی زنان، پرشمارترین اجنبها و شوراهای مردمی و غیر دولتی را تشکیل می دهند.

سؤال: پس به این ترتیب همه چیز که بر وفق مراد کردید؟

جواب: بله، خیلی خلاصه، پاسخ آنست که متأسفانه بین راه حلها موجود و درجه مسئولیت شناسی و توان و اراده به اقدام دولتها - حتی دولتهای ممالک پیشرفت - شکاف عظیمی وجود دارد، که گاه تا لب پرتوگاه فاجعه - مثل مورد چرخوبیل در اوکراین - پیش

سؤال : آقای قصیم ماه آینده دوین کنفرانس بزرگ و بین المللی ملل متحد در باره مسائل محیط زیست تشکیل می شود. شنیدم که حتی کلیتون ریاست هیأت آمریکایی را شخصاً به عهده می گیرد. بعد از کنفرانس جهانی ریو در سال ۱۹۹۲ این بزرگترین نشست و گرددخانی از این نوع خواهد بود. آیا به نظر شما کنفرانس ریو و این یکی، به جز یک سری جو سازی و تبلیغات عوامگرایانه چیزی باشد آورده؟

جواب: هم آری و هم نه. بعد از کنفرانس ریو - که بیست سال پس از کنفرانس بین المللی استکلام (سال ۱۹۷۲) برگزار می شد - تحولات مثبت و متنوعی در حوزه دولتها و دیگر سطوح جهانی، از جمله در خود نهادها و کمیسیونهای تخصصی ملل متحد به وقوع پیوست. یک قلم حدود ۴۰ وزارت محیط زیست در مالکات تأسیس شد که پیش از آن اعتباری به اهمیت ملی این مسائل نداشتند. متأسفانه میهن ما هنوز هم جزء هشت کشور باقی مانده ای است که فاقد وزارت محیط زیست است. در عرصه افکار عمومی و رسانه های جمعی پرقدرت جهانی، برای اولین بار به طور مرتبت برنامه های آموزشی، خبری، توضیحی و طرح و بحث راه حلها زیست محیطی برای مشکلات گوناگون اقتصاد صنعتی، محل کار آلوژش، کشاورزی، بهداشت و درمان، مقابله با مسائل زباله، چگونگی کاهش گازهای مخرب و گسترش جنگلها، بیارزه با فرسایش خاک و مآلے انقراض انواع حیات و حشر و گونه های گیاهی و غیره، حفظ و گسترش کلخانه ای، به ویژه CO₂، رفع آلدگاهی هوا، انتقال از طرق میانه ای از این بسیارهای دستوردهای ریو بسیار مثبت بوده است. چون در سطح جهانی افکار عمومی به طور همه جانبی ارتقاء یافته است ...

سؤال: آیا افکار عمومی که تعیین کننده بوده اند. به طور مشخص چه تغییرات اساسی در سطح جهانی پیش آمد؟

جواب: من عقیده ندارم که افکار عمومی فاقد قدرت نفوذ و اعمال نظر است. به نظر من نقش افکار عمومی در سمت دهی بسیاری از خط مشی ها و سیاستهای زیست محیطی سال به سال بیشتر شده است حتی در ممالک موسوم به جهان سو. سؤال: چند مثال لطفاً؟

جواب: از کشور خودمان، که نه وزارت مربوطه را دارد و نه نمونه عادی یک رژیم دیکتاتوری است، با طرح و بحث تقریباً کایه مسائل زیست محیطی اصلی در روزنامه و مجله ها و به خصوص در دروس و مباحث دانشگاهی می توانم مثال آورم. شما که با تظاهرات مادران و کودکان علیه آلدگاهی هوای تهران روبه رو بودید که الان دو سال مدام است که زمستانها در تهران این تظاهرات به وقوع پیوسته اند، با وجودی که مدت هم به صرفشان است این پرروزه های جدید را مورد حمایت قرار دهند تا این که خود و کره زمین را به اصطلاح "به امان خدا رها کنند" و ریسک صدها (توفان) منطقه ای و طفیانهای بی سابقه اقیانوسها و گردابهای شهر و پیران کن را پیدا کنند. همین طور در مدیریت‌ای زیست محیطی سودهای گوناگونی دیده اند.

سؤال: از کشور خودمان، که نه وزارت مربوطه را دارد و نه نمونه عادی یک رژیم دیکتاتوری است، با طرح و بحث تقریباً کایه مسائل زیست محیطی اصلی در روزنامه و مجله ها و به خصوص در دروس و مباحث دانشگاهی می توانم مثال آورم. شما که با تظاهرات مادران و کودکان علیه آلدگاهی هوای تهران روبه رو بودید که زمستانها در تهران این تظاهرات به وقوع پیوسته اند، با وجودی که مدت هم به صرفشان است این پرروزه های جدید را مورد حمایت قرار دهند تا این که خود و کره زمین را به اصطلاح "به امان خدا رها کنند" و ریسک صدها (توفان) منطقه ای و طفیانهای بی سابقه اقیانوسها و گردابهای شهر و پیران کن را پیدا کنند. همین طور در مدیریت‌ای زیست محیطی - مثل گرین پیس - در تمام کنفرانسها بزرگ جهانی امکان حضور رسمی پیدا کرده اند و به طور منظم مورد مشورت و نظرخواهی مراجع و وزارتاخانه ها قرار می گیرند، گرچه رای و نظرشان کمتر به سیاست دولتها تبدیل شده است. شما مثال معروف مبارزه گرین پیس علیه سکوی نقی از کار افتاده در دریاچه شمال که پادشاه هست که سرانجام گرین پیس موفق شد و شرکت بزرگ نقی شد از غرق کردن سکوی نقی از آلدگاهی هوا در ساحل. یا از تصمیمات بین المللی در باره کاهش آلدگاهی هوا در کنفرانس بولین و گردهم آثیهای بعدی اطلاع دارید، که ما به موقع در ویژه نامه ها و مقاله های کمیسیون محیط زیست شورا منتشر کردیم. از این مثالها فراوان است. نه، کاری نمی کند جامعه مدنی و افکار عمومی، و حتی

انتخاب خاتمی

تضادها، چالشها و چشم انداز

مهدی سامع

ابزارهایی که یک دارودسته منحط برای حفظ قدرت خود به کار می برد، به نحو احسن به کار گرفته شد. حسین الله کرم، به همان گونه که خود بعد از اعلام نتایج انتخابات گفت، به دستور خامنه ای اعلام کرد که " فقط خاتمی هنگامی می تواند به ریاست جمهوری برگزیده شود که از روی جسد من رد شود " و بدین ترتیب او تمام عناصر فاسد جامعه را تحت عنوان " حزب الله " برای ناطق نوری بسیج کرد. پاران قبلی " امام " در میدان تره بار تهران، امروز جای خود را به ولگردان، لومپنهای، چماقداران و تمامی عناصری که فقط با " جنایت " و " قاچاق " روزگار می گذرانند، سپرده و این جماعت که " حزب الله " نامیده می شوند و از " حبیب الله " جیره دریافت می کنند، سوگند خورده بودند تا آخوندی که به " قلدی " مشهور است را به کرسی ریاست جمهوری بنشاند. وقتی این شیوه ها و آن حمایتها، کافی تشخیص داده نشد، مهدوی کنی از جانب خامنه ای به میدان آمد. او در ۳۰ فروردین ۷۶ در روزنامه رسالت اخطار کرد که عده ای که به دنبال " استحاله فرهنگی " بوده و " ولایت مطلق فقهی و حکومت دینی " را قبول ندارند در پشت بعضی از کاندیداهای قرار دارند. قبله وی در یک سخنرانی برای طلاق و مدرسین حوزه علمیه قم گفته بود " ساده اندیشه است اگر به بهانه آزادی جلو انجرافات گرفته نشود.... دوباره می خواهند مشروطیت را تکرار کنند " (رسالت ۲۵ / اسفند / ۷۵) این " بعضی " ها کسی جز خاتمی نبود چرا که مهدی کروپی در همشهری ۲ / اردبیهشت در جواب مهدوی کنی می گوید " کدام یک از کاندیداهای می خواهند مثل دوران مشروطیت روحانیت را حذف کنند " و " آخر مکر شما رئیس این مملکت شیعه هستند؟ مگر مرجع تقلید هستید که فتوسا صادر می کنید؟ " و درست همان روز که کروپی به مهدوی کنی این گونه پاسخ داد، در مشهد " انصار حزب الله " جلسه خاتمی را آن چنان بر هم زد که خاتمی از بی راهه پا به فرار گذاشت. خامنه ای برای آن که جای تردیدی در حمایت خود از ناطق نوری باقی نگذارد، روز ۲۶ اردبیهشت اعلام کرد که " مگر می شود به کسی نظر نداشت؟، انتخاب اصلاح امری طبیعی است " (اصلاح ترمی که روحانیت مبارز و حامیان ناطق نوری به کار می بردند) بالاخره برای آن که کودن ترین بخش جامعه نیز این پیام را دریافت کنند، مهدوی کنی روز ۳۱ / اردبیهشت که روز آخر تبلیغات انتخاباتی بود اعلام کرد که " حدس می زنیم نظر مقام معظم رهبری به آقای ناطق نوری است " و این حرف مهدوی کنی در هر دو روزنامه رسالت و ابرار با تیتر درشت چاپ شد. روزنامه رسالت در سرمقاله خود در همان روز این انتخابات را " پر چالش ترین " انتخابات نامید و نوشت: " آن چه مایه امیدواری دشمن شده است، کارنامه نه چندان مورد قبول یکی از کاندیداهای تزد ملت ما به خصوص در اردوگاه فرهنگی است. " سرمقاله نویسن رسالت اضافه می کند که " سر این که حداقل نیروهای انقلاب - اگر نگویم مفه نیروهای انقلابی - امروز بیشتر سر آقای ناطق نوری به عنوان کاندیداهای اصلاح ایستاده اند همین است که معادله

حال آن چه در این مورد مهم است و باید به عنوان کلید اصلی تحلیل مد نظر قرار گیرد نسبت ۳ بر یک به نفع خاتمی و به ضرر کاندیدای ولی فقیه و دارودسته ایست که یک رقم واقعی است. بنابراین آن دسته از مردم که در این نمایش انتخاباتی شرکت کرده اند، رای " مخالف به حاکمیت " و " اعتراض و اتزاجار " خود به رژیم را اعلام کرده اند. سومین نکته، شکست قاطع خامنه ای در این انتخابات است. از دو سال قبل، تمام نهادها و دستگاههای مهم در ولایت خامنه ای برای به کرسی نشاندن ناطق نوری بسیج شده بودند. ناطق نوری در تقلید از رفسنجانی، از دو سال قبل که به ریاست مجلس برگزار شد، به مانور و مسافرت داخلی و خارجی پرداخت. محمد جواد لاریجانی را به اندکستان فرستاد تا به مدیر کل وزارت خارجه انگلیس خود را سخنرانی و اعلام نماید که تمامی شرایط بانک جهانی^(۱) را خواهد پذیرفت، یعنی نرخ ارز را یکسان می کند، مالیات بر ارزش افزوده را افزایش می دهد، به بانک مرکزی استقلال پیشتری می دهد، سوبیسید به بخش انرژی را به کلی حذف می کند، تجارت را آزادتر می کند و در سیستم بانکی اصلاحاتی صورت می دهد که نرخ بهره سپرده ها توسط خود آنان تعیین شود. سفر محمد جواد لاریجانی به لندن و جنجالی که پس از آن برانگیخته شد، سبب آن شد که لاریجانی در هشتمبر ۲۸ / فروردین امسال اعلام کند که " شدادرات اینجانب در لندن به منظور دریافت پیام مقامات اینگلیسی بوده و با موافقت رسمی مقامهای کشور صورت گرفته است ". روشن است که در چارچوب نظام ولایت فقیه و از درون این نظام هیچ تحول به سود مردم ایران اتفاق نخواهد افتاد و خاتمه که سرسپردگی خود به ولایت خامنه ای را با رهای اعلام کرده، نمی تواند در نظام ولایت فقیه، رفرم ایجاد کند. اما نتایج این انتخابات یعنی نسبت سه بر یک به نفع خاتمی، بیان کننده توازن جدیدی در دسته بندهای درون رژیم جمهوری اسلامی است که با توجه به بحران همه جانبه ای که رژیم با آن درگیر است، تأثیرات مهمی در توازن قوا بین مقامات مردم و تمایلات رژیم ایجاد می کند و بنابراین باید یک بار دیگر کلی ترین خطوط این انتخابات و نتایج آن را مورد بررسی قرار دهیم.

اولين و مهمترین نکته ای که در مورد این انتخابات باید تاکید کرد، ضد دموکراتیک آن است. هیچ یک از نیروهای دموکرات و ترقیخواه که حاضر انتخابات نمی توانستند شرکت کنند. هیچ زنی حتی اگر مثل خانم اعظم طالقانی تمهد خود را به ولایت خامنه ای اعلام کرده باشد، نتوانست در این نمایش انتخاباتی کاندیدا شود و سرانجام آن که به بذریش نظام ولایت فقیه نیستند، در این انتخابات هیچ نیزه ای نداشتند. هیچ زنی حتی اگر فراکفورتر الگانه (۱۶ دسامبر ۱۹۹۶) که یک روزنامه طرفدار دولت فعلی آلمان معرفی می شود خود را " سیاستمدار میانه رو " و حساب شده " معرفی می کند. در زمینه داخلی نیز کاندیدای ولی فقیه از تمامی ایزارها، نهادها و دستگاههای دولتی و غیر دولتی برای ثبت خود استفاده کرد. برای این که ابتدا توسط یک نهاد مهم حکومتی معرفی شود، خود را رأساً کاندیدا ننمود و در رسالت ۹ مهر اعلام کرد که " شخصاً دنبال پست و مقام نیستم " و اضافه کرد که، مگر آن که " پایام تکلیف شود " و جامعه روحانیت مبارز این تکلیف را به عده او می گذارد. از آن زمان تا روز اول خرداد، خامنه ای برای به کرسی نشاندن ناطق نوری به هر وسیله ای متول شد. حمایت ۱۹۰ نفر از نمایندگان مجلس پنجم ارجاع از او، حمایت وزراء کابینه و منجمله ولایتی، حمایت فرماندهان سپاه و ... حمایت خود را از او اعلام کردند. خامنه ای شرایطی که هیچ نهاد مستقل بین المللی بر این انتخابات نظارت نداشته و در حال که در گذشته و حتی عباس شبیانی را نیز بی مصرف نگذشت و اردبیهشت اعلام کرد. در این میان دروغ گویی، شانتاز، عوامگیری، چماقداری و تمام شیوه ها و

نشستی در لوکزامبورگ، پایان "دیالوگ انتقادی" را اعلام نمود. این شورا ضمن اتخاذ تصمیمات دیگر، اعلام نمود که سفرای خود را به ایران باز می گردانند. به دنبال این تصمیم خامنه‌ای اعلام نمود که سفیر آلمان را فعلاً به ایران راه ندهید و در این فاصله مسأله گرایش به شرق در تبلیغات رژیم مطرح گشت. دولت آلمان را رابطه با اعزام سفير خود دو پیام موازی برای خامنه‌ای ارسال نمود. اول آن که دادستانی آلمان مسأله تعقیب خامنه‌ای و رفسنجانی را متفقی اعلام کرد و بعد از آن اعلام کرد که موضوع پرسی بازگشت مجدد سفرای اتحادیه اروپا به بعد از انتخابات رئیس موقول می شود. خامنه‌ای از این واکنش پیام مهمی دریافت کرد. برای اتحادیه اروپا، نتیجه انتخابات رژیم اهمیت قابل توجهی دارد. و این دو مین چالش خامنه‌ای بود. خامنه‌ای یا باید اعمال قهر و خشونت علیه رقبا در داخل و ایزوله شدن هرچه بیشتر در خارج را می پذیرفت و یا باید از تصمیم قبلی منصرف می شد. خامنه‌ای ضعیف تراز آن بود که بتواند راه حل اول را دنبال کند. از همان ابتدا که خامنه‌ای مجبور به انتخاب یک جناح شد و برخلاف خمینی توانست مافق جناحها قرار گیرد، ضعف خود را نشان داد. این که ما بارها گفته ایم که قبای ولایت فقیه برای خامنه‌ای بسیار گشاد است، ناظر بر همین امر است. خیز خامنه‌ای برای حذف رفسنجانی و یک پارچه کردن نظام خود، تلاشی مذبوحانه بود که در بحرانی ترین لحظات حیات رژیم به شکست انجامید. خامنه‌ای نه فقط توانست رفسنجانی را حذف کند، بلکه رفسنجانی را به سازش با جناح تفاوتی از تغییب نمود و بنابراین اکنون فاکتور جدیدی وارد تضادهای درون رژیم شده که چشم انداز رژیم را بسی بحرانی تر، تیره تر و با بن بستهای بیشتری مواجه خواهد نمود. این چشم انداز چیست؟

پنجمین و آخرین موضوعی که در این مقاله به آن می پردازم، مسأله چشم انداز است. در بین جنبه‌های مختلف این چشم انداز، وجه سیاسی آن مهمترین و اساسی ترین آن است. هرگاه بحث چشم انداز یک پدیده مطرح شد، ابتدا باید مهمترین و اساسی ترین تضادهای آن را مد نظر قرار داد. از مهمترین تحولات قبل از برگزاری این انتخابات در نظر سیاسی، تضاد بین نظام ولایت فقیه با مردم و مقاومت سازمان یافته انان مهمترین تضاد و قطب بندی جامعه کوئنی ایران است.ضمون اساسی این تضاد در یک بیان کلی و عمومی تضاد بین دموکراسی با ارجاع است. منافع اساسی تکامل جامعه، خواسته های دمکراتیک و عدالت طلبانه مردم و پیشرفت جامعه، ضرورت نابودی ارتجاج را می طلبد. دو مین تضاد که سایقه آن، همچون تضاد اول به استقرار نظام ولایت فقیه برمی گردد، تضاد بین دسته بندیهای درون نظام است. جناح بازار که خمینی آنان را "تجار محترم" نامید، طی یک سلسه فراز و نشیب و در پیوند با بخششی اصلی روحانیت حاکم، اکنون وجه غالب این تضاد را تشکیل می دهد. اینان عقب افتاده ترین، ارجاعی ترین، انگل ترین و در عین حال وحشی ترین، غارتگرترین بخش سرمایه داری ایران و پیکری ترین مدافعين ولایت فقیه می باشند. از نظر این جناح، مراوده و همکاری، سازش و حتی تسليم به غرب تا جایی مجاز است که منافع "تجار محترم" ایجاد کند. در مقابل این جناح، مجموعه ای از دسته بندیها قرار گرفته که خواستار تغییرات تدریجی و گام به گام در نظام ولایت فقیه در جهت مشارکت هرچه بیشتر سرمایه داری جهانی در اقتصاد ایران هستند. این گروه بندیها، تاکنون هرگز رسمیاً و علنای مخالفتی علیه ولایت فقیه اعلام نکرده و در آینده

رو برو شد. در این شرایط شورشها مردم در گوش و کنار ایران به وقوع پیوست. در شیراز، اراک، مشهد، تبریز و بوکان یکی پس از زیگری مردم به پا خاستند. در این شرایط خامنه‌ای به طور کامل به صحنه آمد و با طرح "تهاجم فرهنگی" یورش وسیعی را به مردم آغاز کرد و به دنبال آن درصد یک پارچه کردن دستگاه خود برآمد. خامنه‌ای قدم به قدم رفسنجانی را مجبور به عقب نشینی نمود، وزراش را یکی پس از دیگری از طریق مجلس کوش به فرمان خود خلخ نمود. بازار قدم به قدم به تبیین کننده سیاستهای اقتصادی تبدیل شد. وزارت‌خانه‌های رفسنجانی توسط جناح بازار اشغال شد. فشار بر جامعه و مردم صدها بار افزایش یافت و همراه با این فشار خامنه‌ای در جهت حذف رفسنجانی گام برداشت. حرفهایی که در مورد انتخاب رفسنجانی برای بار سوم زده می شد، پس از چندی با موضع گیری خامنه‌ای تکرار نشد. انتخابات مجلس پنجم ارتجاع در محیطی که خامنه‌ای برای ادامه حیات ننگین خود ساخته بود، برگزار شد، نتیجه دور اول این انتخابات در تهران اکنون خطر برای ناطق نوری بود که بعضی علامت توازن جدید در رژیم را نیز نشان داد. قبیل از برگزاری انتخابات مجلس پنجم ارتجاع، "سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی" وارد صحنه مبارزه انتخاباتی شد و جناح رفسنجانی با اعلام گروه "کارگزاران" خود را برای مقابله با تعرض خامنه‌ای سازمان داد. در فاصله بین انتخابات مجلس پنجم و برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، برگزاریهای اصلی رژیم، هر یکی برای تقویت خود می کوشیدند. مسأله اساسی در این میان سرنوشت رفسنجانی و جانشین او بود. خامنه‌ای، رفسنجانی را به ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام برگزید و برای جانشینی او ناطق نوری را کارگزاران آن را متزلزل و خیانت ملی است .... همواره در این مجلس نمود اعلام کرد که: "هر حرکت و گفتاری که روح اعتماد مردم به این قوا و کارگزاران آن را متزلزل و خیانت ملی است .... همواره در تاریخ ۱۸ دیماه ۶۸ پخش نمود اعلام کرد: "هر حرکت و گفتاری که روح اعتماد مردم به این قوا و کارگزاران آن را متزلزل و خیانت ملی است .... همواره در این مجلس مددود افرادی بوده اند که از این تکالیف غفلت ورزیده و راه کج کرده اند و شاید اسرور نیز باشدند ... اصل ولایت فقیه و پیوستن مه راههای اصلی نظام به مرکز ولایت نقطه درخشنان نظام اسلامی و تحقیق آن یادگار ارزنده و فراموش نشدنی خمینی است ... خدشه در التزام به ولایت فقیه و تعییت از رهبری، خدشه بر کلیت نظام اسلامی است و اینجانب این را از هیچ کس و هیچ دسته و گروهی تحمل نخواهم کرد".

بدین ترتیب او از ابتدا خود را در "مرکز" نظام و " نقطه درخشنان" آن اعلام کرد که هیچ گونه "خدشه" بر آن را "تحمل" نخواهد کرد. خامنه‌ای قدم به قدم در جهت ثبتیت موقعیت خود به عنوان "ول فقیه" نظام گام برداشت. او می خواست، آن کردن و تقلب در انتخابات نمود (۲) و "سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی" تهدید به عدم تحمل در صورت تقلب در انتخابات کرد. (۴) در تهران این حرف دهان به دهان می گشت که رفسنجانی، خامنه‌ای را تهدید به اشکاری نموده و خامنه‌ای که به مراتب ضعیف تراز گذشته شده بود، متوجه می شود که قبیله کردن کامل قدرت که معنی آن حذف جناح رفسنجانی است بدون خشونت و قهر امکان ندارد و این به چالش اصلی خامنه‌ای اتکا شد. خامنه‌ای برای این که هیچ‌گونه امتیازی به کروی را تذکیب کرد، اما خویشی ها با یک توضیح در روز ۳۱ اردیبهشت به صورت روشنی خامنه‌ای و دفتر او را دروغگو اعلام کرد (۵). رویدادهای دیگری نیز به تسلیم خامنه‌ای برای این از جنگ کویت به وسیله ارتش عراق و بعد از آن جنگ متحدهای با ارتش عراق، فرصت مناسبی در اختیار رفسنجانی قرار داد که جای پای خود را در دستگاه اجرایی محکم کند، اما در همین زمان خامنه‌ای با توجه به اختیاراتی که قانون اساسی در اختیارش قرار داده بود، ارگانهای نظامی و انتظامی و امنیتی را در دست گرفت. سیاستهای موسوم به "تبدیل" که از جانب رفسنجانی ارائه شد، گام به گام رنگ باخت. مردم فقیرتر و فقیرتر شدند و تقدیمی بخش خصوصی (یعنی بازار) به طور تصادعی افزایش یافت. بعضی اقدامات رفسنجانی برای تبدیل قدرت حزب الله، مثل ادغام سپاه در ارتش و ... با مقابله جدی خامنه‌ای

انتخاب خاتمی

تضادها، چالشها و چشم انداز

⇒

رئیس جمهور محترم را رادیوهای بیگانه برداشتند
حمل بر چیزهای نامناسب و ناشایسته کردند".

۳- فسنجانی در نماز جمعه روز ۲۶ اردیبهشت گفته بود:

"همه مسئولان اجرایی و ناظر باید واقعاً این کار را بکنند که همان که رای مردم است بباید توی صندوق و همان خوانده بشود و همان اعلام بشود. ممکن است که کسی [بخوانید خامنه‌ای] فکر بکند که حالا ما اگر تغییراتی بدھیم شخص مقبول را که خودمان به او ایمان داریم بیاد سر کار، خوب یک نفعی است برای جامعه، ولی ضرر بینانی دارد این کار. اعتقاد مردم را ضعیف کردن بزرگترین جنایت‌های ملتی که، به نظایمی که می‌خواهد به انتقام مردم این همه مشکلات را حل بکند.... من به خصوص به مجریانی که مسئولیت من هموچا هست، مخاطبم اونها هستند، واقعاً این خیانت قابل پخشش نیست و من امروز هیچ گناهی را بدلتر از این نمی‌دانم که کسی به خودش حق بده که دست بپیره توی آرای مردم".

۴- سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی در اطلاعیه روز ۲۸ اردیبهشت اعلام کرد که: "ما به هیچ وجه حاضر نیستیم به این ظلم بزرگ تکین کنیم که خاتمه رای بیاورد و فرد دیگری به عنوان رئیس جمهویی معرفی شود".

۵- دفتر خامنه‌ای در روز ۳۱ / اردیبهشت اطلاعیه زیر را صادر می‌کند.

"نظر به این که در باره ملاقات حجج اسلام آقایان موسوی خوئینی ها و کروبوی با مقام معظم رهبری در تاریخ ۷۶/۲/۲۵ خبرهای متناقضی به صورت فاکس، تلکس و اعلامیه در سراسر کشور پخش شده است و در آنها بعض اینکات خلاف واقع مشاهده می‌شود، لذا بدین وسیله اعلام می‌گردد نسخه‌های مزبور فاقد اعتبار است و قابل استناد نیست".

و خوئینی‌ها روز بعد در روزنامه سلام اول خرداد می‌نویسد: "پس از اتمام دیدار در محضر مقام معظم رهبری، به منظور جلوگیری از هر گونه کم یا زیاد شدن مطالی که در این دیدار، از رهبر انقلاب نقل خواهد شد، از جناب حجت‌الاسلام والملین حجازی که در جلسه ملاقات حضور داشته و رهنمودهای مقام معظم رهبری را یادداشت می‌نمودند خواسته شد تا آن قسمت از مطالب که نقل آن برای دیگران مجاز است را از متن نوشته شده، در اختیار ما قرار دهنده که جناب آقای حجازی نیز پذیرفتد و مكتوب گردید و همان نیز برای دوستان و علاقه مندان که مایل بودند از آن رهنمودها مطلع شوند، نقل شد و سپس برای جلوگیری از هرگونه تحریف، با موافقت جناب آقای حجازی همان قسمتهای مورد موافقت به صورت مكتوب در اختیار ستاد مرکزی یکی از نامزدعا قرار گرفت، تا به تمامی ستادهای فرعی در تهران و شهرستانها ارسال نمایند، و بدین ترتیب از تحریف و کم و زیاد شدن مطالب جلوگیری شود و این کار انجام پذیرفت و چنانچه دفتر مقام معظم رهبری موافقت نمایند همان مطالب مكتوب در اختیار رسانه ها قرار می‌گیرد، تا معلوم شود که از ناحیه اینجانب، در متن رهنمودهای مقام معظم رهبری تحریفی صورت نگرفته است".

دلalan بین المللی رژیم نیز تغییر محسوسی را در آینده و با وجود خاتمه پیش بینی نمی‌کنند. معلوم نیست فردا که بی‌خاصی سرمایه گذاری روی تحول از داخل رژیم برای چند میلن بار عیان می‌شود، افرادی مثل فرخ نگهدار در مقابل بارگاه کدام خلیفه و در مقابل آسمانخراش کدام انحصار بین

المللی ندامت و ماجراه نامه به "بوش" را تکرار می‌کنند. اگر پژوهیم که امکان استحاله رژیم ولاست فقهی وجود ندارد، و با توجه به عدم توانایی خانمه ای برای یکدست کردن ولایتش، به تاجار پذیرفته ایم که ساختار نظام ولاست فقهی در چشم انداز قابل ارزیابی همچنان به شکل سازش بین جناحها باقی می‌ماند. اعلام سرسپردگی خاتمه به خانمه ای و اعمال هژمونی خاتمه ای در جریان انتخابات هیأت

رئیسه مجلس، که طرفداران خاتمه برای پرده پوشی تسليم خود آن را "وفاق ملی" نامیده اند، اولین نشانه های این سازش است و بتاریخ این این

"امام" زاده نیز هیچ معجزه ای برنمی‌تابد و نظام ولاست فقهی ضعیف تر از گذشته، با تضادهای بی شمار و بحرانهای عمیق، همچنان به سرکوب و

صدور ترور و ارتاج ادامه می‌دهد و این نظام با هر ترکیب و توازن قوای درونی همچنان نظامی علیه مردم و دموکراسی باقی می‌ماند. این که در آینده

چه سازشها و تضادهایی بین دسته بندیهای درون رژیم صورت می‌گیرد، اگرچه برای اتخاذ بهترین

تاکتیکها و شناخت بهترین لحظات مهم است و باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرد، اما در

این حقیقت تغییری ایجاد نمی‌کند که سرنگونی این نظام همچنان میرم ترین وظیفه آزادبخانه ایرانی است. تلاش برای پیوند جنبش اجتماعی مردم ایران با مقاومت سازمانه به عنوان وظیفه

اصلی این دوران، چشم انداز محتقون نظام ولاست فقهی یعنی سرنگونی و نایبودی این نظام را نزدیکتر می‌کند.

لذا این حفظ رژیمهای چون رژیم ایران به عنوان رژیمهای خطناک، فروش اسلحه و خرید آن توسط صاحبان پترول دلارها را توجیه می‌کند. علاوه بر این نظام ولاست فقهی، آن چنان نظامی نیست که خود را به تمامی با انصهارات نفتی و تسليحاتی همانگ کند. اقدامات ویرانگر این نظام و به رسمیت شناختن بسیاری از حد و مرزهایی که تمامی انصهارات امپراطوریستی در دوران کنونی بر روی آن تافق دارند، نظام ولاست فقهی را به نظامی انصهارات محاسبه تبدیل است. فعالیتهای افکار عمومی بین المللی، رسانه های گروهی، نهادهای مدافع حقوق بشر و جریانات سیاسی و اجتماعی مترقی و ضد بینادگرایی در جهان، به اضافه فعالیتهای نیروهای جدی مخالف رژیم و در مرکز آن مقاومت ایران، مانع سازشها پایدار و طولانی بین رژیم و دنیای خارج می‌شود. هیچ رژیمی به اندازه رژیم کنونی ایران، کارنامه منفی در ملل متعدد و نهادهای تابع آن ندارد. تمام تلاشها دلالان و خودفرختگانی که بزرگ کردن این رژیم را کار اصلی خود در صحنه بین المللی قرار داده اند، به میزان زیادی نشانه برآب شده است. با تضادهای از طرف بانک جهانی می‌گوید: "تهیه گزارش حمل و نقل ایران توسط بانک جهانی این امکان را فراهم می‌کند که وقتی برای تامین منابع به مراجع بین المللی مراجعه می‌کنیم، تصویر روشنی از وضعیت حمل و نقل کشورمان در اختیار داریم ... گزارش بانک جهانی در حقیقت همان سند معتبر برای سازمانهای مال و پول بین المللی است".

اردیبهشت ۱۳۷۶

۲- رادیو رژیم روز ۳۱ اردیبهشت سخنان خانمه ای را پخش نمود. وی در این سخنرانی گفت:

"از مدتی پیش برای این دارند برنامه ریزی می‌کنند، شایعه تقلب در انتخابات و صوری بودن انتخابات را مطرح کرند. نشیوه پخش کردند، متن درست کردند توى دهان مردم انداختند. بعضی ناآگاهانه آنها را تکرار می‌کنند. من باید عرض بکنم شایعه این که در انتخابات تقلب خواهد شد، این شایعه از طرف دشمن است. حرفهمای دلسوزانه

انتخاب خاتمی

تضادها، چالشها و چشم انداز

⇒

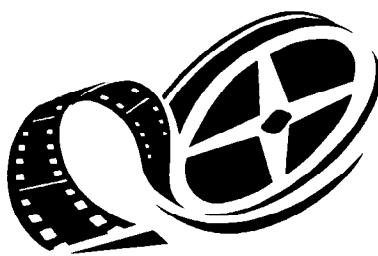
نیز تا وقتی در درون نظام فعالیت می‌کنند، به چنین موضع گیری مبارزت نخواهند ورزید. اما اختلاف آنان روشن است. به طور مثال رفسنجانی پس از مرگ خمینی خواستار یک شورای رهبری به جای یک رهبر بوده است. رهبر یا شورای رهبری به عنوان حافظ نظام ولاست فقهی بیان عملی این تضاد است. اما در شرایط وجود تضاد اول، هرگونه خدشه در ولاست مطلق فقهی کل نظام را با خطر مواجه خواهد کرد. این "خطر" نقطه اشتراک تمام دسته بندیهای جمهوری اسلامی است که آنان را در سرکوب و صدور ترور متحد می‌کند. تضاد سوم، تضاد بین تمامیت رژیم و جهان خارج است. آن ضرورت‌هایی که در دهه پایانی جنگ سرده، رژیمهای اسلامی در خاورمیانه را می‌طلبید، اکنون به مانعی برای پیشرفت روندهای جدید تبدیل شده است. تلاش انصهارات نفتی و تسليحاتی برای حفظ رژیمهای چون رژیم ایران به عنوان رژیمهای خطناک، فروش اسلحه و خرید آن توسط صاحبان پترول دلارها را توجیه می‌کند. علاوه بر این نظام ولاست فقهی، آن چنان نظامی نیست که خود را به تمامی با انصهارات نفتی و تسليحاتی همانگ کند. اقدامات ویرانگر این نظام و به رسمیت شناختن بسیاری از حد و مرزهایی که تمامی انصهارات امپراطوریستی در دوران کنونی بر روی آن تافق دارند، نظام ولاست فقهی را به نظامی انصهارات محاسبه کرده است. فعالیتهای افکار عمومی بین المللی، رسانه های گروهی، نهادهای مدافع حقوق بشر و جریانات سیاسی و اجتماعی مترقی و ضد بینادگرایی در جهان، به اضافه فعالیتهای نیروهای جدی مخالف رژیم و در مرکز آن مقاومت ایران، مانع سازشها پایدار و طولانی بین رژیم و دنیای خارج می‌شود. هیچ رژیمی به اندازه رژیم کنونی ایران، کارنامه منفی در ملل متعدد و نهادهای تابع آن ندارد. تمام تلاشها دلالان و خودفرختگانی که بزرگ کردن این رژیم را کار اصلی خود در صحنه بین المللی قرار داده اند، به میزان زیادی نشانه برآب شده است. با تضادهای از طرف بانک جهانی می‌گوید: "تهیه گزارش حمل و نقل ایران توسط بانک جهانی این امکان را فراهم می‌کند که وقتی برای تامین منابع به مراجع بین المللی مراجعه می‌کنیم، تصویر روشنی از وضعیت حمل و نقل کشورمان در اختیار داریم ... گزارش بانک جهانی در حقیقت همان سند معتبر برای سازمانهای مال و پول بین المللی است".

تجربه تمامی کشورهایی که دارای حکومتهای استبدادی بوده اند، نشان می‌دهد که هر تغییر اساسی در ساختار سیاسی (مثلًا قبول یک انتخابات آزاد با نظرات بین الملل)، منجر به تغییر دیکتاتور حاکم و در نتیجه تغییر کل نظام شده است. آن دسته از ورشکستگان سیاسی همچون فرخ نگهدار و بانک امیرخسروی که با انتخاب خاتمه صحبت از آغاز تغییرات بین الملل، منجر به تغییر دیکتاتور است. وقتی ما از استحاله صحبت می‌کنیم، منظورمان اینست که نظام ولاست فقهی از طریق فعالیت انصهارات گویند. حکومت برچیده شود. تجربه تمامی کشورهایی که دارای حکومتهای استبدادی بوده اند، نشان می‌دهند که هر تغییر اساسی در ساختار سیاسی (مثلًا قبول یک انتخابات آزاد با نظرات بین الملل)، منجر به تغییر دیکتاتور حاکم و در نتیجه تغییر کل نظام شده است. آن دسته از ورشکستگان سیاسی همچون فرخ نگهدار و بانک امیرخسروی که با انتخاب خاتمه صحبت از درست کردند توى دهان مردم انداختند. بعضی ناآگاهانه آنها را تکرار می‌کنند. من باید عرض بکنم شایعه این که در انتخابات تقلب خواهد شد، این شایعه از طرف دشمن است. حرفهمای دلسوزانه

□

فرهنگ و هنر

فیلمهای انتخابی —

کولیا

محصول جمهوری چک، رنگی ۳۵ میلیمتری، ۱۱۰ دقیقه

Jan sverak
Odral Soukup

موسیک: برنده جایزه اسکار به عنوان بهترین فیلم خارجی سال ۱۹۹۷ ***

ولیسنس گیز Ulycess Gaze

محصول مشترک یونان، فرانسه، ایتالیا. رنگی و سیاه و سفید. ۳۵ میلیمتری ۱۷۷ دقیقه

نویسنده و کارگردان: نوآنجلوپولاس Theo Angelopoulos

موسیک: Elena Kara Jndrou

...

زندانی کوهها Prisoner of the Mountain محصول مشترک روسیه و قزاقستان. رنگی ۲۵ میلیمتری ۹۸ دقیقهکارگردان: Sergei Bodorov
موسیک: Leonard Desyatnikov

...

کوماسوترا Kuma Sutra محصول هندوستان، رنگی ۳۵ میلیمتری ۱۲۰ دقیقهکارگردان: Mira Nair
موسیک: Myoneal Danns

شهرام ناظری در فستیوال جهانی فاس

کانون فرهنگی، هنری پویا روز ۲ ژوئن امسال، طی اطلاعیه‌ای خبر شرکت هنرمند بر جسته ایرانی، شهرام ناظری در سومین دوره فستیوال جهانی فاس FES در مرکش را به اطلاع عموم رسانده است. این فستیوال از ۲۱ تا ۲۴ آوریل کشورهای مراکش، ترکیه، بلغارستان، فرانسه، سوئیس، ازبکستان، انگلیس، آمریکا، ایتالیا، نروژ، اسپانیا، هندوستان، پاکستان... برگزار شد. در چهارمین شب این فستیوال، شهرام ناظری که از طرف تاثر دو له ویل پاریس (تاتر شهر پاریس) در این فستیوال شرکت کرده بود، به اجرای موسیقی عرفانی - حماسی ایران پرداخت که مورد استقبال شرکت کنندگان و هیأت ژورنی قرار گرفت. در پایان این فستیوال، هیأت ژورنی، کنسرت این هنرمند ایرانی را به عنوان بهترین برنامه فستیوال اعلام نمود. این برنامه برای هفت فستیوال جهانی انتخاب شد که در تاجیکستان، لبنان، پاکستان، اسپانیا، ایتالیا، سوئیس و دو شب در تاثر شهر پاریس برگزار خواهد شد و این کنسرت در ماه سپتامبر از یکی از کانالهای تلویزیون فرانسه پخش خواهد شد.

خنثی کردن مینهای کار گذاشته شده توسط ارتش روسیه این سوال را مطرح می‌کند که آیا استفاده از اسرای دشمن در خنثی کردن مینهای جنگی توجیه پذیر است یا نه؟ اما بدون شک این اعمال در دو سوی یکسان نیست و نمی‌تواند هم باشد. زیرا که در نهایت در یک سو تجاوز کار قرار دارد و در سوی دیگر مدافعت.

فیلم زندانی کوهها توانست در خود روسیه احسان

مددی مردم آن کشور نسبت به مردم چچن و نفرت از سرکوب متوجهین روس را برانگیزد و به همین خاطر

فیلم سوره استقبال و سعی مردم روسیه قرار گرفت. کارگردان فیلم در جشنواره تورنتو گفت که بوسیله

یلتینس در اثر استقبال مردم او را به کمیلن دعوت کرده بود بدون آن که از محتوای ضد جنگ و ضد روسی فیلم باخبر باشد. وی گفت پس از آن که یلتینس از موضوع آگاه شد، دعوت را پس گرفت و تنها سکوت کرد. جلب

توجه مردم روسیه توسط این فیلم بدون تردید علاوه بر نمایش خصیص سرکوبگاهه جنگ از طرف ارتش

روسیه، متأثر از سادگی بیان فیلم، کارگردانی خوب و بازیهای نسبتاً قوی است. به طوری که با دیدن فیلم طول نمی‌کشد که تماشاگر با شخصیت‌های فیلم اخت

شده و ارتباط برقرار می‌کند. در پایان، می‌توان فیلم زندانی کوهها، کاندیدهای جایزه اسکار به عنوان بهترین فیلم خارجی سال ۱۹۹۷ را به عنوان یکی از

فیلمهای برگزیده سینمای روسیه پس از فروپاشی اتحاد شوروی سابق ارزیابی کرد.

نون و گلدون دوباره اجازه نکرفت

فیلم نون و گلدون ساخته محسن مخلباف که پس از ساخت، نمایش آن منع اعلام شده بود، مدتی قبل از انتخابات اخیر رئیس اجازه نمایش گرفت. اما روز دوشنبه ۲۶ خرداد به سازنده آن اعلام شد که برای اکران مجدد اجازه نمایش ندارد. محسن مخلباف در انتخابات ریاست جمهوری اسلامی، از خاتمه حمایت کامل کرد. لازم به یادآوری است که مخلباف در آخرین مسافرتش به خارج از کشور اعلام کرده بود که در سیاست دخالت نخواهد کرد.

کنسرتهاي سيما يينا
در حمایت از زلزله زدگان

به دنبال زلزله در شمال خراسان، ماه گذشته سیمایین خاونده بر جسته ایران در کنسرتهاي در لندن، بریتانی و پاریس تحت عنوان "فریاد و فغان" برای کمک به زلزله زدگان خراسان اجرا نمود که تامی این کنسرتها با استقبال کم نظیر ایرانیان روبرو شد. سیمایین در کنسرت پاریس که روز یکشنبه ۱۵ / اردیبهشت اجرا شد، اعلام نمود که درآمدهای این کنسرتها به هیچ نهاد رسمی و غیر رسمی در ایران تحويل داده نمی شود و خود وی مستقیماً برای کمک به زلزله زدگان اقام خواهد کرد و گزارش آن را به اطلاع ایرانیان در خارج از کشور خواهد رساند.

در گذشت بازیگر فیلم دختر لو

یکی از بازیگران زن در سینمای ایران، خانم صدیقه (روح انجین) سامی نژاد بود. او از اولین زنانی بود که وارد سینمای ایران شد و با بازی در فیلم دختر لو که نخستین فیلم ناطق ایران بود، کار خود را آغاز کرد. پس از آن خانم سامی نژاد در فیلمهای فردوسی و شیرین و فرهاد بازی کرد و دیگر در هیچ فیلمی بازی نکرد. روز ۱۰ اردیبهشت امسال، خانم صدیقه (روح انجین) سامی نژاد در سن ۸۱ سالگی در تهران درگذشت. یادش گرامی باد

معرفی فیلم —

زندانی کوهها

— سعید کیوان

دو سرباز ارتش روسیه در درگیری با پارتیزانهای چچن در کوهها اسیر می‌شوند. زندانیان، پیرمردی است که برای میادله پسر خود که در چنگ قوای روس گرفتار است، آن دو را در نیزه‌های خانه محقر خود در کوهها زندانی می‌کند. مقدمات میادله اسرا مدواماً توسط مقامات روسی مسئول در منطقه به تعیق می‌افتد و پیرمرد خشن چچن در آرزوی بازیافت پسر خود به تلاشهای مختلفی دست می‌زند. در جریان زندگی دو سرباز اسیر روس در این روتاستا تضادهای متفاوتی از نوع فرنگ، طریقه زندگی و نگرش به وجود می‌آید. در برخورد زندانیان جنگی (که یکی افسر و دیگری جوان تازه، سربازی است) با افراد خانواده مسائل مختلفی نیز بروز می‌کند. دو اسیر روس، خسته از طولانی شدن مذاکرات طرفین، تصمیم به فرار می‌گیرند ...

فیلم زندانی کوهها در بررسی تراژدی جنگ تحمیلی در چچنیا، با نگاهی ساده از برخورد دو فرهنگ تفاوتی (روس و چچن) شکل می‌گیرد. در طرف روس نیز تضاد به شکل حادی خود را در برخورد افسر و سرباز جوان بروز می‌دهد. شخصیت، اتفاق، رفتار و مش شکنده شده و سپس در سردار پیرمرد چچن در کوهها اسیر است، بسیار با افسر فاسد، بد دهان، و به ظاهر پخته شده در ارتش شوروی سابق و اکتوبر روسیه، تفاوت دارد. این تفاوت تا آنچاست که سرباز جوان به خاطر زنجیر مشترکی که با افسر هم بند خود دارد، احساس اسیرگونه ای مضاعف دارد. در میان حال اسیر چچن هاست و از سویی در زنجیر فرمانده سابق خود، احسان لطف سرباز جوان روس که حتی تاکنون گلوله ای نیز شلیک ننموده است، به سرعت او را با دختر خردسال چچن که دختر پیرمرد زندانیان است و ظاهراً تنها بانوی خانه که همه کار را انجام می‌دهد، پیووند می‌زند. این عشق و روابط خصوصی ظاهری بین چچن و روس نقش خود را بازی می‌کند و صحنه‌های زیبایی از روابط انسانی مأفوقة آن چه که انسانها تحت شرایط مصنوعی جامعه دارند را به تصویر می‌کشد.

فیلم زندانی کوهها در بررسی تضادهای موجود در سیستم شوروی سابق در زمینه‌های گوناگون نیز موفق است. تفاوت‌های آشکار سطح زندگی مردم در جمهوریهای شوروی با مسکو را به راحتی می‌توان در درون لانه و کاشانه مردم که از ابتدایی ترین وسائل و ملزمات زندگی محروم هستند، لمس کرد. صحنه زیبای جشن دو اسیر در بالای بام خانه پیرمرد با نهادی روسناست در چرخش دوربین به درر سر افسر زندانی و سروه قدمی ارتش سرخ که ابادانی و خوشبختی و رفاه را در زیر پای سربازان ارتش سرخ به منزل به منتزل و شهر به شهر نوید می‌دهد به همراه اشکهای تلح و حسرت بار افسر اسیری که عمری را در آن گذرانده است، نمایانگر تناقض فکری افسر و بالmeal تناقض سیستم حکومتی سابق و حال است. هم چنین فیلم، فساد در ارتش روسیه پس از به اصطلاح رسیدن به آزادی را در صحنه‌های مختلف منجمله زندگی فرمانده منطقه، معاوضه اسلحه با ودکا توسط سربازان و... نشان می‌دهد.

فیلم زندانی کوهها تراژدی جنگ در هر دو سو را با بیان ساده و صمیمی به نمایش می‌گذارد. اگرچه در کلیت، این نیروهای روس هستند که می‌کشند و می‌سوزانند و بیماران می‌کنند، اما در طرف مقابل هم گاه از خشونت و فشارهای روحی به عنوان ابزاری دفاعی سود برده می‌شود. صحنه وادر کردن اسرا روس برای

گفتم چنانچه بخواهد می توانند از قسمتی از میز کتاب و نوار انجمن فرهنگ آزادی که قبل از اجازه گرفته بود استفاده کنند و نشریه نبرد خلق را به فروش برسانند که البته آنها از این امکان استفاده ای نکردند.

بنابراین ارائه این تصویر از برگزارکنندگان کنسرت که با بربایی میز کتاب مخالف بوده تصویر کامل نادرستی است و امیدوارم با توضیحات فوق ابهام ایجاد شده رفع شود.

انجمن فرهنگ آزادی
۷۶/۴/۱۵

از میان نامه ها

به بهانه نمایش مسخره "انتخابات آزاد" این نامه را برایتان می فرستم و آرزوی سلامت و موقیت برایتان دارم:

درسته که زنی که پیغمبر باشد و یا زنی که آیت الله باشد نداریم. و یا شاید داشتیم و این امار جزء آن دسته از قسمتهای تاریخ باشد که توسط بنیادگرایان مردم‌سالار طی قرنها از چشم و دست پسر پنهان نگاه داشته شده و به تدریج حذف و تحریف شده تا نقش زنان در آن هرجه کمرنگ تر گردد، ولی خوب آنها را که نداریم ولی رئیس جمهور زن که می توانیم داشته باشیم و این رئیس جمهور زن می تواند دارای هر عقیده ای باشد و فقط در عرض ۴ سال خدمتش در راه بهبود وضع جامعه که ریشه آن در بهبود وضع زن هم نهفته است، بپردازد.

با وجودی که این آخوندهای بنیادگرای ایران ریاست جمهوری را حق زن نمی دانند و می شنوند که زنان تحصیلکار و خوش پوش (به قول رسانه ها) همکی به خاتمی زن تیزی را حمایت نشمن خود، رای دارند. یعنی زن تیزی را حمایت کردن و آن هم توسط زنان! و ترازه ده بیست میلیونی رای هم اضافه اعلام کردن با این ادعایه مختلف با خامنه ای و ولایت به اصطلاح فقهی در حمایت از ناطق نوری است؟ آیا رای به سگ زرد دادن به جای شغال، ناله های اعتراض آمیز ستم کشیدگانی است که جانشان از استبداد این رژیم به ل بشان رسیده؟ به هر حال در زن تیزی بودن خاتمی و داروسته اش و دم و دنبالجه هایش شکی نیست و خوب اگر او ضد زن است که زنان نمی روند پشت کسی بایستند که تیشه به ریشه خود بزنند، وقتی در دنیا بنیادگرایان مذاهب مختلف کماکان تیشه ها بر این مهم می زنند، البته زیرکی زنانه در طی قرنها پادمان داده که بگوییم آقا شما راست می گویید و بروم کار خودمان را بگنیم که اگر صبر کنیم تا آقا حالیش شود به قول معروف بچه کوچک رفته داشکاه! من به شخصه طرفدار سیاست "اگر حق مرا نمی دهید، توقع نداشته باشید به قدرت بر سرستان" تا راحت تر حق مرا پایمال کنید!

همست. حالا اگر ساده انگاری کنیم و قولهای آزادی خواهانه! خاتمی و داروسته اش را باور کنیم پس می توان از او انتظار داشت که به نفع زنان و برای اثبات این که "آزادی خواه و مدافعان زنان" هست می تواند از پست ریاست جمهوری اش به نفع یکد زن کناره گیری کند و رشته کارها را به دست زنان بسپارد تا هم حکومت کردن صحیح را از زنان یاد بگیرد و هم ان که آزادیخواه بودنش را ثابت کند و صد البته برای زن ستیزان و استبدادگران این هر دو کار خیلی سخته!

رویا از آمریکا

نامه سخنگوی سازمان چریکهای فدایی خلق ایران به مسئول نشریه نبرد خلق

رفیق مسئول نشریه نبرد خلق در شماره ۱۴۴ نبرد خلق، در خبر مربوط به چهارمین سالگرد شهادت محمدحسین نقی نوشته شده که گزارشگر هفته نامه ایران زمین شرکت سازمان ما در مراسم سالگرد شهید نقی را "کاملاً نادیده گرفته" است. گزارش مربوط به این مراسم در شماره ۱۴۴ هفته نامه ایران زمین چاپ شده و در آن می خوانیم: "تاج گلهایی از جانب رئیس جمهور برگزیده مقاومت، مسئول شورای ملی مقاومت، اعضا شورا و سازمانها و ارگانهای عضو و هوازدار شورا نثار مزار شهید نقی شد". ملاحظه می شود که حضور سازمانهای عضو شورا به طور کلی و بدون ذکر نام هیچ یک از این سازمانها، گزارش شده است. بنابراین مسئله "نادیده گرفتن" حضور سازمان مطرح نبوده و هیچ تعیین هم در گزارش هفت نامه ایران زمین در مورد حضور سازمانهای عضو شورا وجود ندارد. ضمناً من از شما به عنوان مسئول نبرد خلق و دیگر رفاقتی مسئول در کشورهای مختلف درخواست و خواهش می کنم که با چاپ این نامه و نامه توضیحی انجمن فرهنگ آزادی به بحثهای مربوط به مراسم شهید نقی و کنسرت لوس آنجلس پایان دهن.

با تشکر. مهدی سامع
۱۳۷۶/ خرداد/ ۲۶

عارضه نوستالژیک "محرمعلی خان" — منصور امان

عملکرد جمهوری ملاها از زمان به قدرت رسیدنش تا به کنون، آن چنان به اختلال پنهان های گوناگون زندگی اجتماعی در کشور ما راه برده که تنها می توان آن را با یک فاجعه قیاس کرد. استبداد سیاسی، اجبارات فرهنگی، تدبیر بدروی اقتصادی و از همه مهمتر دره آمیزی دین و دولت. جلوه های ویژه سیستمی است که برای یافتن مشابه آن می بایست به هزاره های گذشته رجوع کرد. در قرن حاضر، تا به کنون هیچ نظام اجتماعی این گونه و با جدیت دیده بر اثر تمدن فرو نسبته و با اصرار در تلاش کاربریت اندیشه های مجرد و زنگار گرفته خود بر شرایطی به کلی ناسازگار نبوده است. ظاهرهای دیکتاتوری کلاسیک از درون مدل های مختلف سیاسی - اقتصادی فرا رویده و خود در چارچوب یک نظم گسترش تر (بازار جهانی، بلوکهای جهانی، اتحادهای منطقه ای، پیمانهای محلی) قرار دارند، امری که در انکاس داخلی خود به رویکردهای سیاسی و اقتصادی معنی راه می برد و استبداد و مشت اهنجین را پایه پیشبرد و ثبات آنها می سازد.

در جمهوری ملاها اما بی برنامگی و استیصال در برابر اداره امور کشوری با ۶ میلیون جمعیت، تنها عوامل مؤذن در اقتصاد آن محسوب می شوند و گرایشهای مختلف اقتصادی - هم سطح با چنین شرایطی - به عدالت طلبی مبتذل لپن پرولتاریائی سابق و سودجویی آزمدنه بازار با خیل محکرین و فاقاچقی های خود محدود می گردند. در یک کلام "دیانت" قالب واحد ملاها برای اقتصاد، سیاست و اجتماع است.

در مقایسه با این کویر تفیده هر بوته خار بیابانی دیگر، جنگلی از سرسیزی و نمادی از خرمی به نظر می آید. البته همان گونه که پیشاست فقط "به مثابه تک درخت افزایش زندگی عرضه آن را به مثابه تک درخت افزایش زندگی عرضه کند می بایست به ترتیبی همت گذارد، پارچه رنگی بدان بیاپیزد، افتابی آب تطمیر کنارش بگذارد و از این دست دکوراسیون!

پاپوران رژیم گذشته که پس از انقلاب بار و بندیل خود را (به لطف خدمات بی شایبه به جیب و لیفه) قدرت رسیدن ملاها و اشکار گردیدن عوارض حکومت آنان، جان تازه ای گرفته و کوششها بی را برای تبره رژیم پهلوی آغاز کردند. رادیوها، روزنامه ها، اطلاعیه ها و بیانیه های آنان در خدمت تزئین آن چه قرار گرفتند که هنوز زمان زیادی از به سر رسیدن دورانش نمی گذشت، گویی برای سلطنت طبلان تاریخ خانواده پهلوی پس از سال ۵۷ نوشته می شود. بازنویسی تاریخ یا بهتر بگوییم جمل آن، بخش اعظم فعالیتهای این جماعت را به خود اختصاص می دهد. با اندکی دقیق این می توان میان محتوای این تاریخ اختراعی و میزان تبعه کارهای رژیم ملاها یک رایطه منطقی پیدا کرد به این معنا که هر چه کارنامه آخوندها سیاهتر می شود، رنگ و نمای رژیم شاهنشاهی جلوه و جلای بھتی پیدا می کند. ابتدا رضاخان به دلیل کشیدن خط آهن مورد سوابق قرار می گیرد. مدتی بعد معلوم می شود دولت اندکیس در کودتای سوم اسفند فقط از سید ضیاء پشتیبانی می کرده و قراق بقیه در صفحه ۹

عارضه نوستالژیک "محرمعلی خان"

بر مذاکرات در جریان بوده است. صرف نظر از این چرا باید کارتهای نقی که همزمان بزرگترین شرکتهای اسلحه سازی را در اختیار دارند. پرووارتین گاو شیرده خود را ذبح کنند؟ آن روی سکه افزایش بهای نفت؛ کلاه بوقی "جزیره ثبات" بود که بر سر شاه نهاده شد تا او بودجه دفاعی خود را به ارقام نجومی برساند. به بیان ساده کارتهای مزبور فقط دلارهای نفتی را از این جیب به آن جیب جا به جا می کردند. علاوه بر این پیشتر رئیس شاه با ایقای نقش تحریم شکنانه خود در خلال سیاست بستن شیرهای نفت به روی غرب از سوی سازمان کشورهای صادر کننده، به خوبی کاربرد مفید خود در ممانعت از اتخاذ یک سیاست واحد نفتی را نشان داده بود، امری که بی شک نمی تواند ناخرسنی کارتلها را برانگیخته باشد. از مستقل و ناسیونالیست بودن شاه همین نکته بس که سفرای آمریکا و انگلیس همانند دوران روس فیل و انگلوفیل در جریان بحران انقلاب عمل اداره امور کشور را به دست می گیرند، با نهایندگان خمینی بیدار می کنند، سران ارتضی را گرد هم جمع می کنند، پیشنهاد نخست وزیری می دهند و از این یا آن کاندیدا حمایت می کنند و سرآخر هم محترمانه تاریخ رفتمن "شاه شاهان" را به او ابلاغ کرده، جامه دان را زیر بغلش می گذارند. هیچ کشوری و بالطبع نمایندگان رسمی آن هیچ گاه به خود اجازه نمی دهند این گونه در مسائل داخلی یک کشور "مستقل" دخالت کنند و نیز هرگز اجازه نخواهند یافت با رهبر "ناسیونالیست و مستقل" کشوری دیگر چنین برخوردي بکنند. با دست نشاندگان چنین رفتار می شود، با عروسکهای خیمه شب بازی در دنیای محدودشان. مستقل مصدق و آنده بودند که برای خلع شان از قدرت، حضور کارمندان وزارت امور خارجه کشورهای بیگانه کفایت نمی کرد و می بایست دولتهای رسوبی جهانی و تاریخی را به جان خریده و خود مستقیماً وارد عمل شوند. (اخیراً یکی از نشیرات سینه چاک اعلیحضرت که ضمانته عبای مرحمتی "سریازان گفتم امام زمان" را نیز بر حسب روزی به دوش انداخته، ادعای نموده است که استاد سیا پیرامون کودتای ۲۸ مرداد حاکی از آن است که فقط اولین کودتا، یعنی حمله سرهنگ نصیری به خانه دکتر مصدق در ۲۵ مرداد، توسط این سازمان طرح و اجرا شد و در ۲۸ مرداد افسران و مردم با یک اقدام خودجوش دولت مصدق را سرنگون کردند!

یکی از سانسورچیان مشهور رژیم پهلوی به نام "محرمعلی خان" که البته گویا از سواد چندانی هم بهره مند نبوده است، چند گاهی در یکی از ارگانهای سلطنت طلب به سوژه نان و آب داری برای بی آزار جلوه دادن دستگاه سانسور رژیم تبدیل شده بود. بدین مفهوم که گویا وقتی آدمی به حماقت "روانشاد محرومعلی خان" مامور شماره یک سانسور باشد پس باید نتیجه گرفت کل دستگاه این مسئله را جدی نمی گرفته و به نوعی زیر سبیلی رد می کرده است. اجازه بدھید این استنتاج دامنه ایهان را همین گونه که هست کدار بکذاریم. اسلام خلف "محرمعلی خان" را در غربت تصور کنیم که تب دلتگی گذشته گرفته اند و با همان سطح داشش به تاریخ نویسی روی آورده اند! نتیجه چیزیست که به بخشی از آن در این مطلب اشاره شد.

۹۷

خمینی یعنی "اینها خودشان، خودشان را شکنجه می کنند" خالی است. براین اساس حتی تشکیل حزب واحد رستاخیز هم "تعمیق دموکراسی"، ساختن زندانهای مانند این "پلورالیسم معماري" و سرکوب خشونت آمیز اعتراضات مسالمت آمیز دانشجویی و کارگری "دیالوگ آرا و عقاید مختلف" نام خواهد گرفت. چندی پیش یکی از ولایی سابق مجلس شورای شاه، طی بیان خاطراتش پرورد نامزدی و انتخاب خود را بازگو نمود. وی اعتراف کرد که به سفارش مقامات بالا نام او به استانداری محل داده شده و وی بدون این که حتی یک بار حوزه انتخاباتی خود را بیده باشد از جانب "رای دهنگان" به نمایندگی مجلس انتخاب می شود! البته برای اثبات فرمایشی بودن مجلس شورای شاه، تنها نگاهی به عملکرد آن کافی است. اما برای آشنایی با اجزای جدگانه "پارلمانتاریسم قبله عالم" توجه به چنین مواردی بی شک خالی از استفاده نیست.

سلطنت طبان جملگی متفق القولند که شاه در جریان انقلاب دستور حمله به مردم را نداد و برعکس حتی در این زمینه انتقاداتی "عرض" کرده اند. پیشکشوت اینان در زمینه مذکور یک ژنرال چهار ستاره است که در اوج تظاهرات توده ای، اعدا کرد خرابکاران در جوی خیابان رنگ می ریزند و وامود می کنند خون کسانی است که توسط ارش اش به قتل رسیده اند! معلوم نیست چرا کسی که نمی خواهد خون مردم را به زمین بریزد یک ارش تا بن دندان مسلح را دیرورو آنان قرار می دهد، برای ارشاد و نمیخواست چرا کشتنه و زخمی ساختن چند ده هزار غیر نظامی بی دفاع تاکیدی بر تعامل بر عدم توسل به خشونت است؟ بیلیونها تظاهرکننده ای که مستقیماً چکمه پوشیهای ارش را در برایرس خود داشتند تصویر کاملاً متفاوتی از آن چه که اینان اکنون عرضه می کنند در ذهن خود دارند. این پیک واقعیت است که شاه تا آخرین لحظه ترک کشور و نیز پس از آن (تا جایی که نفوذش اجازه می داد) خواهان سرکوب انقلاب و حفظ قدرت خود به هر قیمت بود. پیش از این هم در صحنه های دیگر و با ابعادی از نظر اهمیت کاملاً متفاوت مانند اعتساب کارگران جهان چیت، تظاهرات دانشجویان دانشگاه تهران، اعتراضات مردم قم و برخورد با فدائیان و مجاهدین بهوضوح نشان داده است که این هم این میتواند که اینان شمارد

دستپاچگی حضرت "قدرت پنجم دنیا" در مواجه با قدرت توده ای خیابان را می توان در طرح سوال "بروم یا بمان" او از سفرای آمریکا، انگلیس به خوبی مشاهده کرد. احتمالاً به همین دلیل نیز نتوانست مانند هم سکه خود در نیکاراگوئه، سوموزا، با بمبازان شهرها آخرین تیر خود را از ترکش بیرون بیاورد.

یکی دیگر از افسانه های محبوب تاریخ نویسان شاه الهمی، داستان شاه ناسیونالیستی است که شرکتهای نفتی زیر پایش را جارو کردند زیرا قیمت نفت را بالا برده بود! حال آن که این دیگر راز سر به مهری نیست که نفت رژیم شاه در این زمینه به کارشکنی و بلوکه کردن برای جلوگیری از افزایش نفوذ عربستان و عراق (رقبای ژاندارم منطقه) محدود شده بود. علم در خاطرات خود به صراحت از همداستانی کارتهای نفتی و شاه یاد می کند و اذعان می دارد که در تمام طول مذاکرات طولانی اوپک، رایزنیهای بی انتها میان او و شاه با شرکتهای مربوطه برای تطبیق مواضع و تائیرگذاری

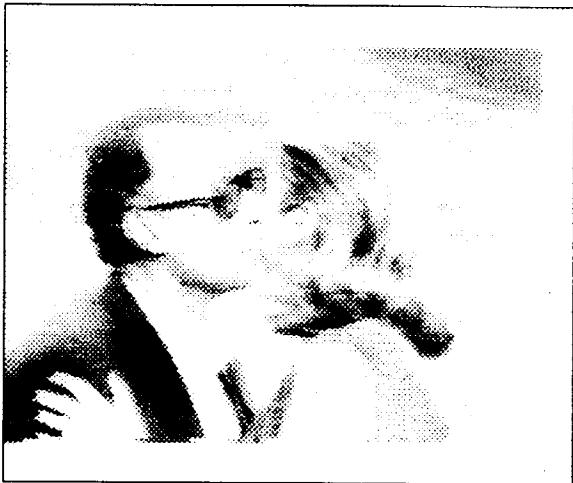
بقيه از صفحه ۸
گفتم "آدم انگلیسيها" نبوده، اندکي دير تر در می يابيم که او نه تنها مواجب بگير کنل ايرونسايد نبوده بلکه شيخ خزل را هم بر خلاف ميل دولت فخيمه کت بسته به تهران اورده، سپس آشكار می گردد که علت تصرف بخش مهمی از اراضی مزروعی، تبدیل رضا پالانی به یکی از بزرگترین زمین داران کشور فقط و فقط حب خاک وطن بوده است و س. اينک همه علاقمندان به تاريخ خاندان پهلوی پس از آن که در یافتن چگونه اين افسر دلار تاج را از میان دو شیر برداشت و بر سر خود نهاد منتظر آخرين روایت در باره چگونگی برگرداندن تاج به شیرهای مربوطه و تبعید بزرگ زمين ماري که تنها مشتی خاک با خود برد، مستند.

فائزی شاه الهیها زمانی که به دوران خشونت محمدرضا شاه می رسد دیگر هیچ مرزی نمی شناسد. از جمله تمدن بزرگ که موجب پدیدامدن رفاه عامه و تبدیل کشور به رقبه اصلی ژاپن شده بود و در نتیجه حسادت و هراس امریکایها و تحربیکاتشان با مانع انقلاب روپرتو می شود که البته "مردم ناسپاس" نیز در این انقلاب جای ویژه ای به خود اختصاص می دهد. بعدها کمونیستهای وابسته به اتحاد شوروی، کماندوهای فلسطینی، سازمانهای جاسوسی لیبی و سوریه کراهت فاكتور اخیر (صرید ناسپاس) را از این تشوری می گیرند! اتحاد شوم شرق و غرب، شمال و جنوب، چپ و راست، بالا پایین، پروژه تمدن بزرگ را که می رفت هزاران روستای ویران را آباد سازد، برای صدها هزار جوان بیکار شغل ايجاد کند، آب و برق شهرها را تامین نماید، گرانی، تورم، مشکل مسکن، مشکل فضای آموزشی را از میان ببرد، اقتصاد تک پایه ای را به تتحول بخشد، تامین رفاه اجتماعی را به پشتونه درآمدهای نفتی و مالیاتی جزو وظایف دولت قرار بدهد وو با شکست روپرتو ساخت. سلطنت طبان نماید، گروپند که این مشکلات هم آیا از همان "اتحاد شوم" ناشی شده بود یا این که نتيجه بنجاه و اندی سال سلطنت ملوکانه محسوب می شود. مشخصات تمدن بزرگ محمدرضا شاهی با معین اوپاع ناسامان تعريف می شود و نه با نداشتن فرصت یا گرفتن فرصت از دو کلمه دهن پر کن که هیچ نشانی از آن، در هیچ کجاي ايران پيش از انقلاب نمی توان مشاهده نمود. قیاسهای مانند این که اعلاحدخت روغن نباتی را حلی ده تومن می فروخته و مقام معظم رهبری قیمت آن را ده برابر افزایش داده همه آن چیزی است که تمدن بزرگ پس از فروش میلاردها دلار نفت برای عرضه کردن دارد. رقابت با ژاپن پیشکش.

در زمینه رعایت حقوق بشر، شیرینی پزهای چهار ستاره، سبزی فروشیهای پاگون دار، ساوایکهای بر سایه، سانسورچیهای شناخته شده و خیل پاکت چسبانهای عالیرتبه وزارت خانه های مختلف به میدان می آیند و شهادت می دهند که در رژیم شاه خون از دماغ کسی نیامده، کریم پور شیرازی را در زندان به دستور اشرف آتش نزندند، بر اثر تقب و لرز جان سپرد. تختی به دلیل مسائل خانوادگی خودکشی کرد، در زندان کسی شکنجه نمی شد، مطبوعات مخالف آزاد بودند و خلاصه کشور مهد دموکراسی بوده است و حتی اطرافيان داشتند. در این مجموعه فقط جای جمله قصار

بوسه بر گونه‌یی و مشت بر پوزه‌یی

— ا. ش . مفسر —

صاحب سبک (بله یک کارگردان ایرانی و نه "رژیمی")، در محافل فرهنگی و سینمایی جهان شناخته شده و از او به خاطر کارهایش تحلیل می‌شود. من هر چه فکر می‌کنم، می‌بینم نمی‌توانم با هیچ مصلحتی. کورساوای ژاپنی و برتولو جی ایتالیایی را که قبل از مناسبتهایی از کیارستمی ستایش کرده بودند و هم چنین همه هنرمندانی که از چهار گوشه دنیا در فستیوال کن جمع شده بودند و او را به خاطر آخرین فیلمش مورد ستايش و تشویق قرار دارند. همسو با رژیم و یا دارای وجه مشترکی با گرداشتگان سانسور رژیم یا تایید کننده یک هنرمند و یک کارگردان ایرانی را مورد تشویق قرار داده‌اند. کارگردانی که البته با گذرنامه جمهوری اسلامی سفر کرده بود هم چنان که ۲۰ سال قبل اگر سفری کرده باشد، با گذرنامه دولت شاهنشاهی ایران بوده است. کسی چه می‌داند ۵ سال یا ۱۰ سال دیگر، با چه گذرنامه یعنی سفر خواهد کرد. اما هویتش تا زمانی که خودش تعیین نکرده باشد، مستقل از این یا آن نوع حکومت خواهد بود و پیوسته به عنوان یک کارگردان ایرانی شناخته خواهد شد. در مراسم پایانی جشنواره کن، جایزه نخل طلایی، توسط هنرپیشه سرشناس فرانسوی کاترین دونوو به کیارستمی اعطا شد. کیارستمی ضمن دست دادن با اوی، چنان که در اینجا در "بلاد کفر" معقول است، گونه‌های وی را بوسید. من که این صنه را از تلویزیون تماشا می‌کرم، با خود گفتم هنتا موقع برگشتن به ایران، این جایزه را زهره‌ماش خواهند کرد و از فرودگاه او را یک راست برای تعزیر و نواختن شلاق خواهند برد و یا اختتال در فرودگاه ترتیب این کار را خواهند داد. البته این کار در صورت عملی شدن آبوریزی بزرگی برای رژیم به وجود می‌آورد. (در مراسم گشایش فستیوال کان هم رژیم به خاطر آزار و اذیت هنرمندان و نویسندهای مکحوم شد) اما در اخبار رادیو فرانسه شنیدم که در بازگشت به ایران ماموران فرودگاه او را به نحوی از محوطه فرودگاه به خارج هدایت کردن که حزب الی هایی که آنجا جمع شده بودند تا به خاطر رفتار غیر شرعاً او در مراسم دریافت جایزه، خدمتش برسند، نتوانند به او دست بیایند. تاکنون هم خبری از تعزیر او شنیده نشده است. اگر رژیم دست به چنین خربستی بزند، رسوایی بزرگی برای خود خواهد خرد که بی تردید انکاس جهانی، به ویژه در محافل فرهنگی و هنری خواهد یافت. با توجه به این رویداد، می‌خواستم یک بار دیگر براین نکته تاکید کنم که این هنرمندان و اهل قلم و روشنگران مردم دوست ایران هستند که هویت خود را در برابر رژیم حفظ کرده و خود را به این رزیم جبار در واقع تحمیل کرده اند. هم چنان که زنان ایران با نمایان کردن رشته هایی از موهای خود از زیر روسی، به جنگ رژیمی که می‌خواست از آنان کنیز و توسری خور بسازد رفته و در واقع کوبی درفش کاویانی را در برابر نوادگان حجاج و وقارش و ضحاک برافراشته اند و هویت خود را، به رغم همه آزار و اذیتها و حشیانه، به رژیم تحمیل کرده اند. اگر من شاعر بودم حقیقاً شعری در ستایش این زنان مغدور و سرکش و آن درفش کاویانی که روی پیشانی به اهتزاز درآورده اند می‌سروید. اینها بخشی از مبارزه روزانه و مستمر مردم است که باید اینها را بید و مورد حمایت قرار داد. به هر حال، بوسه‌های کیارستمی بر گونه‌های کاترین دونوو، مشتی بود بر پوزه حزب الی ها و فتیهان مرتاج ضد بشر و نشانه هویت مستقل او، البته برای آنان که بخواهند واقعیتها را آن طور که هست ببینند.

□

بعداً هم حاضر به اصلاح آن نشده است. او توضیح داده بود که من وقتی می‌بینم پسرم را به خاطر آن که پیراهن عکس دار پوشیده، از امتحان آخر سال محروم کرده اند ترجیح می‌دهم برای این که گرفتاری بیشتری برای او پیش نماید، وقتی استفاده از ماهواره ممنوع اعلام می‌شود، آئن ماهواره نصب نکنم (نقل به مضمون). حالا شاید از ممین گفته ها هم عده بی تسلیم طلبی او را نتیجه بگیرند. اما باید توجه داشت که او نه رهبر یک تشکیلات سیاسی است و نه ادعای مبارزه سیاسی کرده است. به گمان من سرزنش هنرمندان که چرا تحت سانسور رژیم کار می‌کنند کار درستی نیست و رژیمی دانستن آنها و چسباندن آنها به رژیم، نه واقعی، نه منصفانه است و نه ادعای نتیجه مثبتی می‌تواند داشته باشد.

مبارزه هنرمندان دارای مژده‌هایی هستند که اعتباری نیست. آن را از آثارشان و جایگاهی که در بین مردم به دست می‌آورند، کسب می‌کنند. به گمان من آنها را به شرکت در هنرمندان این فیلمها را هم در عمل در خدمت رژیم می‌دانند. من با این مبارزه باید تشویق کرد. چسباندن هنرمندان به رژیم همان چیزیست که رژیم می‌خواهد. به نظر من حاصل یک چنین دیدگاهی، یعنی در خدمت رژیم دانستن هنرمندان، به نفع آن جریانات سیاسی که در پی براندازی این رژیم توتالیت مذهبی و تحقیق ازادی و دموکراسی در ایران هستند، نیست.

کیارستمی در سال ۱۳۶۹ به خاطر فیلم مشق شب که مدته هم نمایش آن ممنوع بود، مورد حمله روزنامه های رژیم قرار گرفت. از جمله روزنامه جمهوری اسلامی ۵ آبان ۶۹ آن را "فیلمی آزار دهنده، تکان دهنده و مخرب" دانست که در کارشناسی کم چشم به واقعیت‌های زندگی گشودن، به تدریج از فرهنگی که رژیم خواهان رواج دادن آن بود، فاصله گرفتند و به همین دلیل در موارد متعدد با استگاه سانسور رژیم چار مشکل شدند. کیارستمی که از سینماگران قبل از انقلاب است با کارهایی که از حدود ده سال پیش به این سو ساخته به شهرت بین المللی دست یافته است. یک بار روزنامه لیبراسیون فرانسه، او را متهم کرده بود که به مسائل واقعی جامعه ایران نپرداخته و با سانسور کار آمده است. این ادعای لیبراسیون را، بعضی ها در هوا قاییدند، به دلیل همان تلاطم سیاسی که همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده است. اما خود وی، در فیلم مشق شب با حذف قسمتهایی از آن (گویا حدود ۲۰ دقیقه) اجازه نمایش یافته بود. حالا از آن زمان حدود ۷ سال می‌گذرد. کیارستمی به عنوان یک کارگردان ایرانی بود) اظهاراتش را درست نفهمیده و

پیروزی به دستگیره ای چنگ می‌زند، پیشایش به شکست محظوظ خود اعتراض کرده است.

۳- قائل شدن به اولویت آزادیهای سیاسی و اجتماعی

شکوه کردن از تنگناهای اقتصادی، مدت‌ها است که به یک مسأله عمومی تبدیل شده است. در حدی که در مقیاس سالهای بعد از انقلاب می‌توان از آن به عنوان یک سنت ملی نام برد. سه سال پیش وقتی که گرانی به اوج بی‌سابقه خود رسید رفسنجانی اعلام کرد برای به سامان کردن آن، حقیقت خود را در گرو حل این معضل می‌گذارد. لیکن جناح نمایندگی گذنش منافع بازار، از آن جا که برای برنامه‌های آتی خود به سلب حقیقت از او نیاز داشت در صدد بالا بردن پیش از پیش قیمت‌ها برآمد و بر بستر این توطه سعی در القاء این مفهوم کرد که وعده‌های او نوبیدی جز تسریع بلاوفقه گرانی نمی‌تواند داشته باشد. در اقع سعی شد از پس استیضاح رفسنجانی در نزد توده مردم به تدریج خود را به پشت ویترین بکشاند. همین جریان در مرحله دیگر سعی کرد با نفی "توسعه" به عنوان دفن گذشته "عدالت" تبدیل به منادی اول عدالت، بعد توسعه شود. با این همه می‌بینیم در نهایت، آراء مردم متوجه کسی شده که علاوه بر ویژه گیاهی که خود دارد حامل دیدگاه‌های رفسنجانی در زمینه باورداشتن به آزادیهای سیاسی و اجتماعی نیز هست. البته با این تفاوت که این مسأله برای وی جدی تر از رفسنجانی است. رفسنجانی در این زمینه هم نشان داد مثل دیگر زمینه‌ها اهل سازش و عقب نشستن و زدین است.

۴- پیروزی بر انحصار

پیروزی خاتمی بر طیف حامیان ناطق سوری، پیروزی بر انحصار طلبی است. انحصار طلبی که رفتاری ناشی از قدری گری است، از بدو پیروزی مردم بر دیکتاتوری شاه، تاکنون، بیشترین خسارات را به انقلاب و جامعه وارد کرده است. نه این رفتار مختص به یک جناح از حکومت نبوده و نیست و در گرد جناح راست (بخش سنتی آن) مرتب‌آشیده شده است. بنی صدر اگرچه بر موج توهن توده محبوبیت پیدا کرد، اما یکی از علل مؤثر در پیروزی او بر حزب جمهوری اسلامی، انحصار طلبی آن حزب بود. پیدایش "کارگزاران" مولود انحصار طلبی است. اگر رفسنجانی در هشت سال قبل با رای دادن به انحصار قدرت در دست راست، بالا رفت، به توسط وجه سنتی همین انحصار زیر ضرب گرفته شد. ظاهراً ایشان که چندان هم از به قدرت رسیدن خاتمی خوشحال نیست، بر آن است که از طریق "شورای صلحت" که گویا قرار است به نوعی به مجلس سنای جمهوری اسلامی تبدیل شود، موقعیت برتر خود را حفظ کند. جز انحصار طلبی چه جریانی منتظری را از صحنۀ سیاسی جامعه کنار زد. به کنار گذشتن او به عنوان جانشین مقام ولایت یک مسأله است و فیض دادن او از حرصه جامعه یک مسأله دیگر. مورد اول می‌تواند مولود مصلحت اندیشه باشد. لیکن مورد دوم تنها از عهده انحصار طلبی برمی‌آید. این تقریباً یک قاعده است که آن که از سر جدیت قدرت را طرد می‌کند و بر سر پاییندی بر اصولیت‌ها مظلوم واقع می‌شود، خواه ناخواه در مسیر نصیب بردن قدرت قرار می‌گیرد.

با این حال حتی افراد عادی نیز تبلیغ می‌کردند که با وجود هم فرض هایی که می‌توان به ذهن راه داد، نباید از اندختن رای به صندوق خودداری شود. زیرا اقامه این مسأله خود تمهدی اندیشه شده از سوی همان جبهه برای بیرون کردن مردم از صحنۀ خوش چینی از فرست به سود نامزد مظلوب شود است. مردم می‌دیدند که جامعه روحانیت مبارز، جامعه مدرسین، شورای نگهبان، اکثریت ائمه جماعت، صدا و پیش از صفحه ۱۲

در ظرف دو سه ماه اخیر، به ویژه طی ده بیست روز پیش از بیست بیانیه انتخابات به منزله رای دادن به اعلام است. مصالح معطوف به بقای رژیم نباید توجیهی برای مجمل گذشتن ماهیت ترقیه‌های به کار گرفته شده از سوی جامعه روحانیت مبارز، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، شورای نگهبان، اکثریت ائمه جماعت و... باشد. همین طور در مورد رسانه‌های گروهی به خصوص صدا و سیما و وزارت‌خانه هایی مانند کشور، ارشاد و قوه قضائیه و نیز هیأت‌های مؤتلفه اسلامی به مثابه محور تشکلهای همسو و توطنه لایقطع آنها در جهت منحل کردن جمهوری اسلامی در اقتصاد بازار.

۲- وفاق ملی

آراء تعلق گرفته به خاتمی، مؤبد گرایش جامعه به سمعت وحدت ملی و مطالبه پیشبرد امور بر پایه وفاق ملی است. اقشار رای دهنده به او بسیار متفاوت و در موارد بسیاری حتی متناقض بوده است. هویت ملی نه در سیاستهای رژیم گذشته جایی داشت و نه در رژیم جمهوری اسلامی به آن بها داده شده است. هویت ملی چیزی جز شخصیت شکل گرفته یک ملت در طول تاریخ خودش نیست. این شخصیت در ذیل هر عقیده و سودایی که نادیده گرفته یا پایمال گردد، به طرق مختلف مقاومت خواهد کرد. نوعی از این مقاومت را در طی دوران نخست هجری شمسی در شکل نهضت "شمیعه" می‌توان دید. شمیعه عکس العمل ایرانیانی بود که به سودای وصول آزادی و عدالت، چیزی جز استیلای خلفای عرب را نصیب نبرده بودند. ایرانیانی که شخصیت ملی خود را پایمال برتری طلبی اعراب که خود را در نسخه صدور اسلام و گردآوردن ممل در زیر پرچم اسلام پنهان می‌کرد، می‌دیدند. در قرن چهاردهم از ده سی به بعد هویت طلبی ملی بر بستر اسلام خواهی حمل شد. امری که به کلی از دید سران رژیم پوشیده ماند و حتی این پیش از مسأله مورد انکار واقع شد. و به فرض محال که بتوان شخصیت ملی را از یک ملت سلب کرد، عقیده مندی این ملیت بی شخصیت ولو آن که ممکن باشد، به چه کاری می‌آید. بر سر این مسأله تأمل نشد که نه فقط بین شخصیت و عقیده تضاد و تناقض نیست، بلکه لازم و ملزم یکدیگر هستند. آیا ایرانیانی که به انگیزه وصول آزادی و عدالت، چیزی جز استقبال کردند، از سر یعنی شخصیت این کار را کنند؟ مردم نهایتاً با چنین بانگ بلندی خواست جامعه روحا نیت مبارز، جامعه مدرسین، شورای نگهبان و... را می‌پاسخ گذاشتند. این انتخابات نشان داد مردم در موضع تابعیت مغض از آخوند نیستند. مردم نشان دادند آن قدر شخصیت دارند که بتوانند به طور مستقل پیشنهاد کردن گزینش طرق مسالمت آمیز به حکومتی که تا آستانه انتخابات، بر احلال اراده مردم اصرار وزیری بود. در طی این سالها یعنی حداقل از ابتدای به اندیشیدن در حول مصالح جامعه در "حال" و "اینده" موضعیت داشته که رژیم جمهوری اسلامی روند ثبات شد و آن ابتکار مردم در فراخوان حکومتی برای رساندن جامعه از حرکت در درون دایره فوق الذکر است. هشدار دادن به بسته بودن مسیر انتخاب شده و دعوت کردن به اندیشیدن در حول مصالح جامعه در "حال" و "اینده" پیشنهاد کردن گزینش طرق مسالمت آمیز به حکومتی که تا آستانه انتخابات، بر احلال اراده مردم اصرار وزیری بود. در طی این سالها یعنی حداقل از ابتدای موقوعت تابعیت برخواسته است، و به خصوص در دور دوم ریاست جمهوری رفسنجانی، همیشه این پرسش موضوعیت داشته که رژیم جمهوری اسلامی روند ثبات را طی می‌کند یا فروپاشی؟ البته این سوال عیشه وجود داشته است. لیکن در سالهای اخیر از حساسیت به مراتب بیشتری برخودار بوده است، و به خصوص در دو، سه ماهه منتهی به برگزاری انتخابات دوم خرداد ماه ۱۳۷۶، لیکن بروز مطالبات فروخته مردم در یک نمایش "دموکراتیک"، این فرصت را به حکومت داد که بتوانند خشونت احتمال جلوه کرد. فردی به نظر آمد که می‌خواهد ایران را حتی الامکان از زیر آوارهای قشریت به مثابه سه مهله ملیت و دیانت بیرون بکشد. البته در بر جسته شدن تصور خاتمی به عنوان کسی که به تقابل با وضع موجود برخاسته است، پیش از آن که تبلیفات مدافعان او مؤثر باشد، تبلیفات مخالفین او کاگر افتاد. زیرا تبلیفات و اعمال طیف موسوم به راست سنتی چیزی جز ضد تبلیغ نبود. آنها تا آخرین روز هم نتوانستند متوجه شوند که با انتهامهایی که متوجه خاتمی کرده اند، برای او مقبولیت به وجود آورده اند. نتوانستند متوجه شوند که آن چه بزبان می‌آورند از دید مردم در حکم دروغخانی است که به راحتی پول خرد ته جیب خرج می‌کنند و نهایدند که مردم می‌فهمند که در نبیر، طرفی که اعصابش خرد شده و برای

مقاله زیر توسط یک رفیق از ایران برای نبرد خلق فرستاده شده است

ملاحظاتی در پیرامون انتخابات

دوم خرداد ماه ۱۳۷۶

— ش. مهریان

۱- زمینه‌ها

پیروزی انقلاب در بهمن ماه سال ۱۳۷۵ نه فقط رژیم شاه بلکه نیروهای انقلابی را نیز غافلگیر کرد. نتایج حاصل از انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶ نیز نیروهای حامی دو نامزد اصلی و همین طور شرکت کنندگان را غافلگیر کرد. البته با این تذکر که بعد نیست غافلگیر شدن مدافعين خاتمی و رای دهنگان به او، مضاعف بوده باشد. زیرا نه چنین درصد بالای را برای وی انتظار می‌کشیدند نه چندان در انتظار تسلیم شدن حکومت به نتیجه واقعی انتخابات بودند. در برابر روند نشأت گرفته از رژیم که سوق دهنده جامعه به سمت خشونت بود، قدری از این مددگار نیز بود. قدری از این مددگار نیز بود. این انتظار تکلیف با رژیم هستند. اینکار چنین معاذله ای از سوی مردم یک امری سایه است. رژیم در صورتی که جوهر این پیام را دریافت نکند، برای تکمیل تر شدن این اقدام باید اضافه کرد. ماهیت پیام مذکور نیز بی سابقه است. زیرا در تاریخ سیاسی ایران معادله ای که مردم و حکومت را به یکدیگر بربط می‌داده است، اعمال خشونت از بالا به جهت مرعوب شدن مردم برای تکمیل کردن به نفس رابطه "زعیمت" در مقابل "ارباب" بوده است. روندهای منبعی از این رویه، به طی شدن مراحل کمی نارضایتی و سپس وقوع مرحه کیفی در قالب عصیان علیه وضع موجود موقتاً قطع می‌شده است. یعنی یک حرکت دورانی خود تغذیه ای که توانها را در دوره‌های "سکوت و تکمین" و "طفیان و تخریب" به هر زمینه ای داشته است. اگر حرکت دوم خرداد با این پس زمینه دیده شود نکته نومه‌روی ریخت خواهد شد و آن ابتکار مردم در فراخوان حکومتی برای رساندن جامعه از حرکت در درون دایره فوق الذکر است. هشدار دادن به بسته بودن مسیر انتخاب شده و دعوت کردن به اندیشیدن در حول مصالح جامعه در "حال" و "اینده" موضعیت داشته که رژیم جمهوری اسلامی روند ثبات دادن به این ابتکار مردم در دور دایره فوق الذکر است. هشدار دادن به بسته بودن مسیر انتخاب شده و دعوت کردن به اندیشیدن در حول مصالح جامعه در "حال" و "اینده" پیشنهاد کردن گزینش طرق مسالمت آمیز به حکومتی که تا آستانه انتخابات، بر احلال اراده مردم اصرار وزیری بود. در طی این سالها یعنی حداقل از ابتدای موقوعت تابعیت برخواسته است. لیکن در سالهای اخیر از حساسیت به مراتب بیشتری برخودار بوده است، و به خصوص در دو، سه ماهه منتهی به برگزاری انتخابات دوم خرداد ماه ۱۳۷۶، لیکن بروز مطالبات فروخته مردم در یک نمایش "دموکراتیک" این فرصت را به حکومت داد که بتوانند خشونت احتمال جلوه کرد. فردی به نظر آمد که می‌خواهد ایران را حتی الامکان از زیر آوارهای قشریت به مثابه سه مهله ملیت و دیانت بیرون بکشد. البته در بر جسته شدن تصور خاتمی به عنوان کسی که به تقابل با وضع موجود برخاسته است، پیش از آن که تبلیفات مدافعان او مؤثر باشد، تبلیفات مخالفین او کاگر افتاد. زیرا تبلیفات و اعمال طیف موسوم به راست سنتی چیزی جز ضد تبلیغ نبود. آنها تا آخرین روز هم نتوانستند متوجه شوند که با انتهامهایی که متوجه خاتمی کرده اند، برای او مقبولیت به وجود آورده اند. نتوانستند متوجه شوند که آن چه بزبان می‌آورند از دید مردم در حکم دروغخانی است که به راحتی پول خرد ته جیب خرج می‌کنند و نهایدند که مردم می‌فهمند که در نبیر، طرفی که اعصابش خرد شده و برای

اخرج پناهجویان ایرانی است در حالی که وضعیت حقوق بشر در ایران به مراتب بدتر شده است.

آموزش امور پناهندگی

به ابتکار سازمان پناهندگی PRIE و خانم Tina Ebro و همکاری دانشکده علوم سیاسی دانشگاه آمستردام یک دوره کلاسیای ۲ روزه در خصوص آموزش امور پناهندگی در دانشگاه آمستردام در تاریخ ۱۲ و ۱۳ زونه برگزار گردید. در این کلاسها که نایابندگانی از سازمانهای پناهندگی ایرانی، سومالیایی، زئری، اتیوبی و ترکیه شرکت داشتند، نحوه استفاده از وسایل ارتباط جمعی، به کارگیری قوانین بین الملل در خصوص پناهندگی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

تحصیل پناهجویان ایرانی در کلیساها هلنند

گروههای مختلفی از پناهجویان ایرانی در اعتراض به سیاست غیر انسانی و ناعادلانه دادگستری هلنند در کلیساها شهرهای مختلف هلنند به تحصیل نشسته اند. این طرح که "KERKASIEL" نام دارد، تحصیل پناهجویان برای مدت طولانی و جلب افکار عمومی هلنند در جهت توجه به وضعیت وخیم پناهجویان ایرانی را مد نظر دارد.

یک که اختصاص به اطلاعات و منابع داشت با بررسی قوانین بین الملل و انتباخت آنها با نحوه تهیه گزارشات وزارت امور خارجه به رد صلاحیت این وزارت خارجه در پراخته که قربانی شدن پناهجویان ایرانی را در پی داشته و خواهد داشت.

گزارش جدید وزارت امور خارجه هلنند

در پایان نیمه اول ماه زوشن وزارت امور خارجه گزارش جدید خود در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران و امکان بازگرداندن پناهجویان ایرانی را به پارلمان هلنند ارائه داد. بنابر اطلاعات دریافتی این گزارش که هنوز انتشار عمومی نیافر اختلاف زیادی با گزارش قبلی نداشته و در آن اعلام شده که می توان بخشی از پناهجویان ایرانی را بازگرداند. براساس گزارش جدید دولت هلنند در تاریخ ۱۲ زوشن اعلام داشت که می توان پناهجویان ایرانی که پروسه پناهندگی آنها تمام شده را بازگرداند. اما در مورد بازگرداندن سربازان و ارتضیان فراری و زنان می بایست با اختیاط بیشتری عمل نمود. انجمن فرهنگی نبرد در تاریخ ۱۳ زوشن گزارش جدید را بی پایه و اساس اعلام نمود. این انجمن درصد تهیه یک پاسخ حقوقی گزارش جدید است.

روزنامه Het Parool مورخ ۱۴ زوشن از قول سخنگوی انجمن نوشت، مجدداً دادگستری در صدد

پناهندگان

سمپوزیوم در مورد ایران

به ابتکار شهرداری شهر نیمینخ (Nijmegen) در هلند و با همکاری چند سازمان و انجمن فعال در زمینه حقوق بشر و حقوق پناهندگان روز ۹ زوشن سمپوزیوم در ارتباط با گزارشها و وزارت امور خارجه هلنند در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران برگزار گردید. در این نشست چند نماینده پارلمان، نماینده کان و وزارت امور خارجه، دادگستری، عفو بین الملل و گروههای ایرانی و هلنندی به بحث و تبادل نظر پرداختند. هدف این نشست این بود که روشن شود، آیا شرایط حقوق بشر در ایران آن گونه که وزارت امور خارجه ادعای می کند هست و آیا برگرداندن پناهجویان ایرانی تا جه اندازه متنطبق با یک سیاست صحیح و منطبق بر اوضاع ایران است. گروههای شرکت کننده به ارائه نقطه نظرات خود پرداخته و هر یک با ارائه استاد اثبات نمودند که گزارشات وزارت امور خارجه در مورد ایران بی پایه و اساس و سیاست دادگستری مبنی بر اخراج پناهجویان ایرانی مبتنی بر اطلاعات غلط است.

به دعوت برگزارکنندگان، انجمن فرهنگی نبرد نیز در این سمپوزیوم شرکت داشت و گزارش سال ۹۶ انجمن ارائه شد و این گزارش به عنوان یکی از استاندار نشست در مجموعه استاندار این سمپوزیوم چاپ شده است. محمود کرم زاده سخنگوی انجمن فرهنگی نبرد در گروه کاری

حرکت یعنی همسویی "متن جامعه" با "اپوزیسیون" در خصوص یک خواست واحده را در مقاطع اقلاب مشروطه جنبش ملی و کمونیستی سالهای ۲۰ تا ۳۲ و انقلاب بهمن ۵۷ می توان رسانگ گرفت و جالب این که مطالبه آزادی سیاسی خواست مشترک همه این حرکتها بوده است. چنین وضعی معمول در کشورهایی که دیکتاتوری بر آن حاکم است رخ می دهد. در مورد خاتمی هم، بیمهایی که از یک دیکتاتوری در راه داده شده بود، یکی از علل عصده پیروزی او بود. البته با مستند شدن به قرانی که از مجلس چهارم به این سو فراهم شده بود. بنابر توضیحات ارائه شده در بالا روش است که خاتمی به طور مشخص نماینده جناح "چپ" و به طور عام نمود معم نیروهایی است که در این مقاطع بنابر دلایل مختلف بر "توسعه و تمیق آزادیهای سیاسی - اجتماعی" تأکید دارند. وعده های مکرر خاتمی برای واقعیت دادن به "جامعه مدنی" به عنوان پژوهه ای که استارت آن توسعه هاشمی زده شده اما تحت فشارهای راست سنتی از حرکت باز ماند، اعلام وفاداری او به انتظارات برانگیخته شده در این زینه است. برای روش شدن موضوع لازم است اشاره شود که منظور از "جامعه مدنی" شکل دادن به یک فضای خط فکری - هنری خلاق در حد فاصل رژیم و مردم است.

رأی به خاتمی به منزله نه گفتن به حاکمیت ۱۱ این یک برداشت روشگرگاره نیست، حرف همه مردم است. چکونه می توان از خامنه ای به عنوان رهبر جهان اسلام نام برد و در عین حال تا جایی پیش رفت که کسانی مثل خاتمی، کروبی، خوئینی ها... را جغدش شومی نامید که به طمع تصاحب قدرت و ... به میدان آمدند. سکوت مطلق حاکمیت در برآبر این عده اندک به چه چیز باید تعبیر شود؟

آیا رقتار جناح انصار طلب و عملکرد انصار حزب الله به عنوان لومپنیزم مذهبی، جز در جهت برآورده شدن این امید بوده است؟

انحصار اقتصادی بازار هم حمل می شود. ولی مطالبه عاجل "چپ" شکست انحصاری سیاست است. چون در صورت وجود "آزادیهای سیاسی" می توان به کار آگاه گرانه در جامعه آن از روطه یک شکست نسگین تاریخی در آخرین فرستهای باقیمانده است نیست. از دید "چپ" ما این برجامه جزء پیش از این مطالبه شدن "عدالت" و "غیره" پرداخت. اما در غیاب فضای باز سیاسی یا باید به مبارزه نیزه مبنی پنهان برد یا مفعمل شد. و این دو راه هیچ کدام پاسخگوی ضرورتهای عاجل جامعه که نجات آن از روطه یک شکست نسگین تاریخی در آخرین فرستهای باقیمانده است نیست. از دید "چپ" ما این برجامه جزء پیش از این مطالبه شدن "عدالت" و "غیره" پرداخت. اما در آگاهی سنجیده و به صحفه "آزادیهای سیاسی - اجتماعی" ممکن است. از طرف دیگر کارگزاران با همه مخالفتها و ابراداتی که به دیدگاههای اقتصادی "چپ" دارند برای منتفی کردن خطر انحصار راست سنتی که در انتخابات مجلس پنجم نتوانستند ورو پنچ تن از متحدین خود را در لیست انتخاباتی تاب بیاورند به دلیل هم سوی با به اصطلاح دیدگاه چپ سنتی بر حیاتی بودن "آزادیهای سیاسی - اجتماعی"، به سمت حمایت از خاتمی کشیده شوند هر چند که این حرکت، هم قابل تحلیل در ذیل به عنوان واماندگی کارگزاران است و هم می تواند به مثالبه تمهیدی برای مدیون کردن خاتمی به رفسنجانی برای بجهه برداشتهای بعدی تلقی شود. لیکن آن چه مبنای عاجل موضع گیری بوده است از کف ندادن فرست برای پس زدن موج انحصارگری در همه زمینه ها بود. علاوه بر اینها گرایش منسوب به دیدگاههای عبدالکریم سروش، عزیز الله سحابی، حبیب الله پیمان، ابراهیم یزدی و ... اگرچه خواسته های ایده ال خود را چندان در وجود خاتمی متبلور نمی دیدند ولی بر این امر آگاه بودند که یک امکان بالفعل را نایابد به پای خواسته های تحقق ناپذیر در شرایط کنونی از دست دهن. لذا اگر هم موضع صریح و حمایت فعالانه ای از سوی آنها به سود خاتمی دیده نشد، صرف نظر از این که به ملاحدات مختلف قابل ارجاع است، درک این مسئله سخت نیست که تمایل به پیروزی خاتمی بر ناطق نوری شدن داشتند. معادلهای این

ملاحظاتی در پیرامون انتخابات

دوم خرداد ماه ۱۳۷۶

بچیه از صفحه ۱۱

سیما، وجه غالب مدیریتهای رژیم، همه و همه بر آنند که هر طور شد ناطق نوری بر مستند ریاست جمهوری بنشانند. این همه برای خالی شدن دل مردم کافی بود. خصوصاً که انتخابات به ماه محرم کشانده شده بود تا از آن حداقل بجهه برداشی که در این ماه می شود، برده شود. همین صفت بندی و جبهه گیری، خود القا کننده این مسئله بود که مگر می شود این همه به صحنه بیانید و بعد اعتراف به شکست بکنند. اگر چنین وجهی را محتمل ثلقی می کردد، حساب شده تر عمل می کرددند و بروی خود را یک جا هزینه نمی کرددند. پرسش قابل طرح در اینجا، این که چه شد که مردم صحنه را خالی نکردند و به طور قاطع رای به کسی دادند که مجموعه شمرده شده در بالا و بسیار افراد و مراکز دیگر رای به مردودیت او داده بودند. پیام موجود در این حرکت چیست؟ آیا نه تحمیل استقلال خود به جبهه مؤتلف حامیان ناطق نوری مبنی بر این که قادر به شناسایی مصالح خود از منافع آنان است و می تواند سرنوشت خود را رقم زند؟ به هیچ وجه قابل قبول نیست که همه کسانی که به میدان انتخابات آمدند از سر اسلام خواهی و مردم دوستی به فعالیت پرداختند. آیا صعود خاتمی به مستند ریاست جمهوری منجر به فراموش شدن زمینه های تقویت اندیشه ها و خواستهای اپوزیسیون "دموکراسی خواه" خواهد شد؟ برای پاسخ دادن به این پرسش باید توضیح داد که اولاً خاتمی برآمد چه نیروی به طور خاص و نهاد چه نیروهایی به طور عام است و ثانیاً چه نسبتهایی بین دیدگاهها و برنامه های و با مطالبات "اپوزیسیون داخل" می تواند وجود داشته باشد، خواست نخست جناح "چپ" که خاتمی شکست نامزد برگزیده آن است. شکستن انصار سیاسی یک طیف است. هرچند که در بطن این خواست شکسته شدن

اهمیت ارزشها در سیاست

بقیه از صفحه ۱۴

اساسی از جانب دموکراسی سیاسی کم نمی کنند.

دموکراسی سیاسی باید خود را وقف این ارزشها بکند، حتی اگر جامعه عمل پوشانیدن به آنها تضمین شده نباشد. وقتی خانم بورست وزیر بهداشت که گوید که ما در امر رسیدگی به بیماران در بیمارستانها، مقررات ترجیحی نمی خواهیم، این تصمیم متفقاً به عنوان یک تعیین جهت ارزشی تلقی می شود. من نمی دانم نتیجه آن چه خواهد بود، ولی با این حال انتظار داریم که حکومت چنین ارزشها را در امور دخیل کند. حتی حکومتی هم که از قدرت مطلق برخوردار نیست نباید از ارزشها اصولی اش بگذرد، همچنین نباید این داعیه را رها کند که در برخوردهای شدید حرف آخر را بزند.

۳- کارکرد زیاله دانی

حکومت نباید خود را تحت تعرض تفکر سودجویانه شرکتی قرار دهد. مسائلی که به حکومت محلول می شوند، مشخصاً مسائلی هستند که در جامعه به طور رضایت بخش سوره رسیدگی قرار نمی گیرند و به خودی خود نیز از بین نمی روند. حکومت مثل نوعی زیاله دانی عمل می کند. هرجا که بی عدالتی حاکم است، سیاست وظیفه دارد از طریق یک تلاش همگانی حدود مقدورات را افزایش دهد.

اگر واقع بین باشیم، در حال حاضر تمایل به سلب مستولیت از خود در قبال این وظیفه به شدت موجود است. انسان می تواند به سادگی در مورد مناطقی که در آن حفظ حقوق مردم امکان تحقق نمی یابد، اظهار ناتوانی کند. انسان می تواند آنچه را که در واقع فساد و رشوه خواری است، اقدامی جسورانه بنامد. مقید ماندن به ارمان گرایی غیر واقع بینانه نیز به همین اندازه کار پیش پا افتاده ای است. وقتی ما خواهان این هستیم که تکنیکها و داروهای جدید، پیش از دریافت اجازه ورود به بازار، باید مطلق قابل اعتماد باشند، در واقع داریم شکلی از آزمایش همه جانبه را مطرح می کنیم که از دید علمی محال است.

حکومت همچنین نباید سعی کند احساس یکانگی ملت (هلند) را با گردهم فراخواندن آنها تثبیت نماید، بلکه باید بگذارید این یکانگی از بطن گوناگونی رفقار مردم به وجود آید.

یافتن توازنی جدید کار ساده ای نیست. این امر بدون ارزشها جهت دهنده مطئتاً مکن نخواهد شد. قدرت نصایی تازه حکومت سalarی (Elatisme) بیشتر به تیری در هوا می ماند، به خصوص در سطح اروپا، جایی که فقدان دموکراسی و بحث عمومی احسان می شود. اما حکومت مجاز هم نیست که در قبال ارزشها بی طرفانه موضع گیری کند و فرایند ارزشگذاری را به "جامعه" واگذار نماید.

توجه

به آدرس صندوق پستی سازمان در فرانسه پول نفرستید. خوانندگان و مشترکان نبرد خلق که می خواهند کمک مال و یا آبونمان خود را به وسیله پاکت پستی برای ما ارسال کنند، درخواست می کنیم که در چنین صورتی پاکت حاوی پول را به آدرس پستی سازمان در فرانسه نفرستاده و آن را به آدرس سازمان در هلند که در ستون سمت راست صفحه ۱۵ نبرد خلق چاپ شده، ارسال کنند.

بازنشستگی، و... معاف می کند. (توضیح مترجم) به عنوان یک سیاست رسمی بازار کار نام برده نمی شود. مطالبه تهیه منظمه یک گزارش فقر در آلمان که براساس جنسیت تنظیم شده پاشد در سند جایی پیدا نمی کند. زیرا موضوع فقر را فقط در رابطه با همکاری برای توسعه (کشورهای جهان سوم) مطرح ساخته و از این طریق دوساره واقعیت فقر رشد یابنده در این کشور را منکر می شود. مطالبه پذیرش تعییب جنسی به عنوان دلیل پناهندگی نیز به همین سرنوشت دچار می شود زیرا مهاجرین زن موضوع قابل بحث برای دولت فدرال محسوب نمی شوند. بسیاری از موضوعات سطحی و بدلاخواه کنار یکدیگر گذاشته شده اند. تغییر پیش بینی شده در قانون اساسی ایالت باواریا مبنی بر سوق دادن دختران به آموزش "نگهداری نوادگان، پرورش کودک و خانه داری" چه ارتیاطی، با سیاست کار و خانواده دارد؟ لطفاً مشخصاً بکوید! منظور شدن دقیق کار انجام شده در پرورش کودکان در حقوق بازنشستگی به چه معنا است؟ به همین گونه این که طرح "تعطیلات در ایستگاه قطار - حفظ محيط زیست" چه ارتیاطی با تحقق خواست "زنان در پروسه تصمیم گیری پیرامون سائل زیست محیطی" دارد، یک معما باقی می ماند.

همانند گزارش کشوری برای کنفرانس پکن، ریشه در حذف قرار گرفته. به طور مختصر گفته می شود: "در برنامه میان مدت اروپای متعدد برای تساوی حقوق، طی سالهای ۱۹۹۶ - ۲۰۰۰ موضوع شرکت زنان و مردان در پروسه های تصمیم گیری و پستهای کلیدی"، یک نقش مرکزی ایفا می نماید. اما در همین رابطه سخنی به میان نمی آید که این دولت آلمان بود که بلافضله پس از کنفرانس پکن موجب تقلیل بودجه برنامه عمل اروپای متعدد به نیمی از آن چه که درخواست شده بود گردید. به همین گونه به راحتی ادعا می شود: "دولت آلمان برای تجدید نظر در قراردادهای ماستریخ به منظور درج اصل تساوی حقوق در قراردادهای اروپای متعدد اقدام به عمل می آورد". و این در حال است که انجمن "حامی زنان اروپا" در بروکسل زنگ خطر را به صدا درآورده زیرا دقیقاً این دولت آلمان است که مذاکرات را بلوکه کرده و مانع پیشرفت آن می شود.

و زیر ساق زنان و وزیر کنونی محیط زیست، آنجلامرکل سرخستانه منکر وجود موضوعاتی با کاراکتر جنسی در مسائل زیست محیطی می گردد. در برخورد با نتایج کنفرانس پکن گفته می شود: "در یک کشور فوق منعمتی مانند آلمان فدرال، سیاست زیست محیطی مجموعه مردم یعنی همه گروه های اجتماعی را در بر می گیرد و زنان را نیز با عطف به تساوی حقوق ضمیمه می کنند". اگر این درست است پس این مسئله که در استراتژی تحقق آمده به چه معناست: "به ویژه در محدوده محیط زیست زنان باید بیشتر بسیج شده و مداخله نمایند". آیا زنان خانه دار بیشتری در این زمینه فعال شوند و با جدیت بیشتری زیاله جدا کنند و کودکان مبتلا به آلرژی خود را تیمار نمایند؟

سازمانهای غیر دولتی زانوی غم به بغل می کیرند، به راستی چه بر سر انهمه کار افتخاری آمد؟ همانند گزارش کشوری برای کنفرانس جهانی زنان، این بار نیز پیشنهادات آنان در گزارش نهایی در نظر گرفته نشده است. برخی از این پیشنهادات با یک انتخاب خودسرانه در بخش ضمایم درج گردیده اند. استراتژی کاملاً روش است. چند زمینه بازی ایجاد خواهد شد و وزارت خانه به خود مدارای تاثیر سیاست سازی بدانها ارزانی نخواهد شد.

جمعه مارگیری کلاودیا نولته

منبع: کریستا ویشتريش - تاتر - ۵ ژوئن ۹۷

— ترجمه از باتک

در کنفرانس جهانی پکن، آلمان فدرال مانند سایر کشورهای شرکت کننده دیگر، متمهد به ارائه یک طرح ملی برای حقوق ساختن پلاتفرم عمل تصویب شده در کنفرانس گردید. أما آن چه خانم وزیر نولته، تحت این عنوان منتشر ساخته است که از غذ فراوان بدون محتوى است. کریستا ویشتريش آن را بدين گونه نقد كرده است:

بدون یک گزارش دهی وسیع به رسانه ها، استراتژی کشوری برای تحقیق پلاتفرم عمل چهارمین کنفرانس جهانی زنان به افکار عمومی آلمان چشم گشود. علت این امر را یقیناً وزارت فدرال زنان می دانسته است. البته حجم انبوهی کاغذ در یک سند قطور چهار بخشی به بازار ارائه گردیده اما قبل توجه ترین قسمت یعنی استراتژی ملی حقوق که از مدتی پیش اعلام شده بود، تنها ۳۸ صفحه را در بر می گیرد.

سؤال این است که کدام ریاضیدان موفق شد برای وزارت زنان دوازده بخش پلاتفرم عمل که بالغ بر ۲۴۰ باراگرف در ۱۲۷ صفحه فشرده می شود را فقط در ۳۸ صفحه ناچیز خلاصه کند؟ به دلیل این امر با یک متد شناخته شده اشاره می شود: "بسیاری از آنچه که در پلاتفرم مطالبه شده، مدها است که در آلمان به واقعیت تبدیل گردیده یا با بخشی از سیاست تساوی حقوق درست، ایالتها و انجمنهای شهری را تشکیل می دهد".

بنابراین نتیجه این است که وزارت مزبور می تواند استراتژی خود را به سه مسئله محدود کند.

۱- امکان حضور زنان در مراکز تصمیم گیری. ۲- بیبود موقیعت زنان در اقتصاد و بازار کار. ۳- حقوق پسر و از میان بردن خشونت علیه زنان و دختران. معلوم نیست چرا فقط این سه مسئله و نه هیچ مشکل دیگر.

چای دیگر شاید "کم گوی و گزیده گوی" بجا باشد اما در این رابطه یک سند افلاس است که درست در زمانی که آثار برگیدن خدمات اجتماعی و کاهش دستمزد، زنان را بسیار بیشتر از مردان هدف قرار می دهد و تامین اجتماعی، مبارزه با فقر به عنوان مسائل مبرم در دستور کار قرار نمی گیرند، واقعیت سیاسی مسیر تحولات در المان را واژگون جلوه داده و در حقیقت سیلی به صورت خیل زنانی که معاشان در معرض تهدید قرار گرفته، است.

همه آن چه که تحت عنوان تحقیق در پنهان کشوری و ایالتی عرضه می شود عبارت است از چند مدل آزمایشی در ایالات تحت رهبری دموکرات مسیحیها، یک لیست حقیر از اقدامات حمایتی، یک جلسه اینجا و یکی آنجا، چند پرروزه تحقیقاتی و جزوایر و بروشور برای افکار عمومی یا به بیان دیگر تنها یک مجموعه نازل و نه فشرده از تابیر جدگان. اس این را در هر حال استراتژی نمی توان گذاشت. در هر سه بخش محوری، مطالبات اساسی که توسط سازمانهای غیر دولتی و احزاب ایزبیون مطرح شده اند، جایی ندارند. از جمله عدم ایفای نقش سهمیه بندی در دسترسی به مراکز کلیدی تصویب یک قانون تساوی برای بخش خصوصی و حذف قراردادهای حاکم بر کارهای نیمه وقت.

در سند موره بحث، از کارهای با حقوق ۶۱۰ مارک (که کارفرما را از پرداخت بیمه، پاداش،

بحث و شور عمومی چیزی است که انتظار می‌رود مخالفان جایگاه شایسته آن را حفظ کنند، نه این که از طریق توجیحات و فعالیتهای رسانه‌ای خود را خارج از بحث نگهداشته باشد. به علاوه پذیرش اتفاق در فرایند مدیریت، به جای تلاش مدام در حذف کامل آن، ضروری است. کلید دستیابی به بازدهی مطلوب در برخورد معقول با اتفاق، رقابت و دوباره کاری نهفته است.

دوماً تأکید باید بر پاسخگویی نهایی واقع شود. هدایت سیاسی با جزئیات از پیش تعیین شده معقول نیست. ارزشها و جهت کلی را می‌توان معین کرد، اما جزئیات بعداً در فرایندی‌ها پاسخگویی نهایی مطرح می‌شوند. مساله در درجه اول مشخص کردن مقصران نیست. یک فرایند پاسخگویی زمانی به میان می‌آید که امری غیر قابل پذیرش رخ دهد. رخ دادن یا اتفاق افتادن که در نگاه اول فرایندی کور به نظر می‌آید، از نوبه مثبتاً حاصل و نتیجه قدرت و گزینش انسانها تعريف می‌شود. "تحوّه رسیدگی به امور" و "مسئولیت" به نوعی با شرایط جدید تطبیق داده می‌شوند تا در آینده از نتایج نامقبول پیشگیری شود.

و سوماً: برای هدایت و یادگیری از طریق "تنوع گزینش"، نه فقط ترویج تنوع کافی نیست؛ انسان باید بر مبنای ارزشها جرئت گزینش نیز داشته باشد. موقوفیت تعیین شده نیست، اما کسی که منتظر می‌ماند تا بداند عاقلانه ترین انتخاب کدام است، همیشه از قائل عقب خواهد ساند. دروان آشتفت ای مثل دوره حاضر اقتضا می‌کند که انسان به دفاع از ارزشها برخیزد. درست همین عدم اطمینان زمان حاضر است که سیاستی ارزش گرا را مقبول تر می‌سازد، تا سیاست چند ده گذشت، زمانی که حسابکری زیرکانه و هدایت دقیق، دروان اوج خود را جشن گرفته بودند.

۲- ارزش‌های سیاسی

پس چه ارزش‌هایی باید سمت و سوی عملکرد حکومت را تعیین کنند؟ رویکردی به حکومت از جانب یک حزب سیاسی نیز باید رویکردی باشد که همه مردم به طور نسبی خود را در آن سهیم می‌دانند. حکومت مسلماً ابزار انحصاری "یک" حزب سیاسی نیست. بلکه از آن همه مردم است.

اولاً حکومت باید از استبداد و بهره کشی خودداری و جلوگیری کند. دوماً باید بیوند یا همیستگی تقدیری مردم را به شکلی از زندگی اجتماعی تبدیل نماید که در آن رای هر یک از آنها، چه در تضمیمکری مشرک اجتماعی، چه در نظرگاهها و منافع انشعاعی، به حساب آید. چنین جامعه‌ای را "جمهوری" می‌نامیم؛ نهادی همگانی که متعلق به ملت است. جمهوری با تمام اعصاب خود هم بیمان می‌ماند، حتی با آنها یک خود را به نظام آن وفادار نمی‌داند، مانند زندانیان و دیگر قانون شکنان.

پرسش دشوار این است که اصولاً چه کسانی مشمول این همیستگی تقدیری می‌شوند. زمانی صحبت از یک همیستگی تقدیری است که انسانهایی به طور فیزیکی یا در فضایی نمایدند، کم و بیش ناگزیر با یکدیگر را بیازارند، تهدید کنند یا بقای یکدیگر را به خطر بیندازند. این امکان هم هست که آنها الهام بخش و یاره هم باشند و به طور سازنده به انتقاد یکدیگر بپردازند. وظیفه دموکراسی سیاسی تغییر شکل این همیستگی به جامعه ای مقبول و "مطلوب" است.

مرزهای این همیستگی باید مشخص شوند. خطر این کار این است که کسانی مانند "ساکنان غیر قانونی" از جامعه ترد شوند، که در واقع در تقدیر مشرک سه‌م دارند. روابط متغیر منطقه ای یا اروپایی نیز گاهی تعريف و تعیین دوباره این مرزها را ضروری می‌سازند. البته این تداخلات چیزی از اهمیت تقلیل این وظیفه سازنده نیازمند برنامه منظمی از برخوردهاست. پس

اهمیت ارزشها در سیاست

ترجمه از رامین فراهانی

نوشته هرمان فان خونسترن

چارچوب بعدها از طریق مبارزه، دموکراسیهای ملی پدید آمده اند و به طور هم زمان مثلاً آموزش، قضاآفت و علم نیز در همان محدوده ملی توسعه یافته اند. اکنون این آگاهی وجود دارد که این چارچوب در حال از هم گسیخته شدن است. به همین دلیل سخن از پایان نظام ملی است. نه به این معنا که این نظام هستی اش به آخر رسیده است: نظام ملی باقی خواهد ماند، اما نه به مثالی یک شیوه نظم دهنده بدیهی و مقتدر.

این آگاهی دارای دو پامد عمق است: زمانی که حکومت ملی از مرکزتی بدیهی برخوردار بود، تغصن احکام آن تقریباً ناممکن بود. حال که سلطه حکومت، بدیهی بودن اش را از دست داده است، بسیاری از مردم دیگر خود را ملزم به پیروی از آن نمی‌دانند. این به منای محو ناگهانی آگاهی بر معیارهای معقول نیست، بلکه پیش از آن اشاره اش به یک واقعکاری گشترش یافته است. تلاش در جهت احیای این آگاهی از طریق نهادی کردن اخلاق، یا با یاری جستن از افکار و تمایلات دموکراتیک، تاثیر ناچیزی خواهد داشت.

پامد دوم جستجوی فعلانه شکل‌های جایگزین نظم عمومی مانند اتحادیه اروپا است. این که این جایگزینها بالآخره عاقیبشان به کجا ختم می‌شود، چیزی است که هنوز نمی‌دانیم. ما البته می‌توانیم در این فرایند شدن، ارزشها را دخیل کنیم. اما پیش از آن باید جرئت خروج از چارچوب نظام ملی و سازمانهای سیاسی اش را داشته باشیم. این برای یک حزب سیاسی ملی امر ساده ای نیست.

کنار گذاشتن ادعاهای هدایتگران در کلیت آن، بازار را پر رونق تر خواهد کرد. جایگزینها دم دست هستند. اگر ما ادبیات توسط حکومت مرکزی را مثل شکلی از "آنالیز و دستورالعمل" بدانیم (ردیف کردن همه امکانات و انتخاب و اجرای بهترین آن، در آن صورت جایگزینها به شیوه "تنوع و گزینش" نظم پیدا می‌کنیم) پاسخ رضایت بخش).

مثالهای روشن "تنوع و گزینش" سیستم ایمنی انسانی، سازمانهای بحث و جدل علمی و الیت بازار هستند. مساله در این جا کامکان تنوع "پیشنهادها" است، که بعد در نتیجه به کار بستن آنها تعیین می‌شود

کدامیک بهترین تاثیر را دارد. وجود مشتبث سیستم "تنوع و گزینش" عبارتند از: مطمئن بودن اگر محصل نقصی داشته باشد. همیشه جایگزینی برای آن هست.

انعطاف‌پذیری (محصولی که تا دیروز چندان خوب عمل

نمی‌کرده است، می‌تواند درست فردای آن روز دارای

ویژگیهای خواسته شده باشد) و به کارگیری وسیع نیوگ و پشتکار. وجه منفی، اتفاق و دوباره کاری است.

حکومتی که در قیاس با گذشته کمتر قادر به

دادیت امور است، باید کمتر نیز به روش "آنالیز -

دستورالعمل" اتفکاً کند و بیشتر به سمت "تنوع -

گزینش" گرایش باید. اما این نکته مستلزم سه شرط است.

۱- گوناگونی

اولاً حکومت باید به تنوع رونق بخشد و نه این که آن را اتفاق تلقی کند و از آن بکاهد. گوناگونی و

برخورد آراء، نه تنها به جامعه توان ترمیم می‌بخشد،

بلکه آن را حکومت پذیرتر نیز می‌کنند. نوعی مدیریت

منطقه‌ای که به تازگی در ایتالیا به اجرا گذاشته شده

است، به نظر می‌رسد که در محدوده هایی بهتر عمل

می‌کند که زندگی اجتماعی در آن اشکال بسیار منقاوتی

به خود گرفته و اجاد نوعی سرکشی است. اجتماعی

سازنده نیازمند برنامه منظمی از برخوردهاست. پس

نظام ملی

آن چه گفته شد در هر حال در مورد نظام ملی صدق می‌کند. از زمان صلح وست فالن (Westfalen) در سال ۱۶۴۸ م. سیستمی ایالتی داشته ایم که در آن هر ایالت، منطقه تحت امر خود را داشت. در این

معرفی کتاب

تداوم، گفتگویی است با مهدی سامع که در آن به مسائل زیر پرداخته شده است:

- از کجا می آییم
- تاریخچه سازمان
- نظری کلی بر انشعابهای درون سازمان چریکهای فدایی خلق ایران
- سوسیالیسم - مرگ و تولدی دیگر
- پایه های سوسیالیسم در قرن بیست و یکم (مبانی منشور سازمان)
- زن فدایی
- مبارزه مسلحانه
- ما و شورا
- وحدت و جبهه وسیع
- سفر به آمریکای شمالی
- تداوم

قیمت کتاب معادل ۲۵ فرانک فرانسه، ۲ مارک آلمان و ۵ دلار آمریکا است.

برای دریافت کتاب با ارسال قیمت آن با آدرس های آلمان، هلند و آمریکا مکاتبه کنید.

برخی از رویدادهای تاریخی

باقی از صفحه ۱۶

- ۱۳۳۰/۴/۶ - تشكیل دادگاه بین المللی لاهه برای رسیدگی به مسأله ملی شدن صنعت نفت در ایران
۱۳۳۰/۴/۷ - میتینگ عظیم خدمتمندان مردم تهران در پشتیبانی از ملی شدن صنعت نفت
۱۳۳۰/۴/۲۳ - مساقف ایرانی هرین دلایل نفت و مشاور وزیر ترومن رئیس جمهوری آمریکا به ایران و برگزاری تظاهرات تحریک آمیز حزب توده لیلی حکومت ملی دکتر محمد صدق به منظور اعتراض به عدم موافقت شاه با شرایط پیشنهادی او.
۱۳۳۱/۴/۷ - اعلام نخست وزیری قوان به جای دکتر محمد صدق توسط محمد رضا شاه
۱۳۳۱/۴/۳۰ - قیام یکهارچه مردم ایران برای بازگشت دکتر محمد صدق به پست نخست وزیری، در این قیام مردمی تعداد کثیری از مردم ایران برای تحقق استقلال و آزادی به شاهزاد رسیدند.
۱۳۳۲/۴/۶ - انتصاب دکتر محمد صدق به منظور اعتراض به عدم کوره پزخانه های تهران
۱۳۳۶/۴/۵ - سستگیری خسرو روزبه
۱۳۳۶/۴/۲۰ - درگذشت چهارمین وری از همیران فرقه دموکرات آذربایجان ایران
۱۳۵۴/۴/۸ - انتصاب خونین کارگران ناجی قائم شهر
۱۳۵۸/۴/۲ - راضیمانی مردم تهران در اعتراض به دستگیری مجاهد خلق حمدادها سعادتی
۱۳۵۸/۴/۳۱ - کوچ مردم میوان در اعتراض به سیاستهای سرکوبگرانه رژیم خمینی
۱۳۵۹/۴/۱ - کوتای نوژه کشف شد. به نسبت آن تعداد زیادی از افسران و امیران ارتش و منجمله سپهبد محققی و سپهبد مددیون دستگیر شدند.
۱۳۶۰/۴/۱ - عزل بنی صدر از ریاست جمهوری اسلامی

- ۱۳۶۰/۴/۷ - انتحار دفتر حزب جمهوری اسلامی و هلاکت رسیدن حدود ۱۰۰ نفر از سران رژیم خمینی و منجمله آخوند بهشتی
۱۳۶۱/۴/۸ - شهادت محمد کاظم افجه ای، اولین شهید مجاهد خلق در عملیات انتشاری برای مجازات کجوقی یکی از مزدوران رژیم در زندان اوین
۱۳۶۰/۴/۲۵ - شهادت انقلابی بر جسته یحیی رحیمی (از سپاهیان مقاومت در زندانهای رژیم خمینی) توسط رژیم خمینی
۱۳۶۱/۴/۲۰ - تاسیس شورای ملی مقاومت ایران، التنسایتو دموکراتیک رژیم خمینی به ایجاد این سازمان جاذبین خلق ایران
۱۳۶۱/۴/۱۱ - مجازات آخوند بنیاتوری صدوی، توسط عملیات انتشاری به وسیله مجاهد شهید ابراهیم زاده
۱۳۶۱/۴/۲۳ - شهادت انقلابی بر جسته بیرون چهارزی از زندانیان سیاسی مقاوم در دوران دیکتاتوری محمد رضا شاه و از مسئولین کوله توسط رژیم خمینی
تیر ۱۳۶۲ - اعلام پرنامه (هویت) سازمان چریکهای فدایی خلق ایران
۱۳۶۲/۴/۱۰ - شهادت سرگرد کریم علیار، عضو کمیته مرکزی حزب دموکرات ایران در این روزه درگذشت.
۱۳۶۲/۴/۲۶ - پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط خمینی و شکست سیاست جنگ طلبانه رژیم

روزهای تاریخی
۲ زوئیه - روز جهانی تعاون

خارجی

- ۶ زوئیه ۱۹۴۰ - آغاز جنگهای داخلی اپیتالیا در دوران رنسانس در شهر تاریخی فلورانس متولد شد.

- ۴ زوئیه ۱۷۷۶ - اعلام استقلال ایالات متحده آمریکا

- ۱۴ زوئیه ۱۷۸۹ - فتح زندان باستبل به وسیله مردم پاریس و آغاز انقلاب کبیر فرانسه

- ۲ زوئیه ۱۹۰۴ - آتنویان چخوف نویسنده بزرگ روس در سر چهل و چهارسالگی در المان درگذشت.

- ۷ زوئیه ۱۹۲۶ - درگذشت ادوارد بریتانیا، ایران شناس، ادبی و محقق انگلیسی

- ۱۱ زوئیه ۱۹۳۶ - آغاز جنگهای داخلی اپیتالیا

- ۱۰ زوئیه ۱۹۴۰ - دولت فاشیست موسولینی در ایتالیا، به نفع آلمان میتلری وارد جنگ جهانی دوم شد.

- ۲۲ زوئیه ۱۹۴۱ - تجاوز ارتش میتلری به اتحاد شوروی

- ۲۲ زوئیه ۱۹۴۴ - آزادی لهستان از سلطه فاشیسم میتلری

- ۲۵ زوئیه ۱۹۵۰ - تجاوز نظامی آمریکا به جمهوری دموکراتیک خلق کره

- ۵ زوئیه ۱۹۶۲ - استقلال الجزایر از یونان استعمار فرانسه

- ۱۹ تیر ۱۹۸۶ - درگذشت له موان، دبیر کل حزب کمونیست ویتنام در سن ۷۹ سالگی

- ۱۹ زوئیه ۱۹۹۴ - به دنبال قرارداد صلح بین اسرائیل و فلسطین،

- یاسرعفات وارد غزه شد

- ۶ زوئیه ۱۹۹۵ - درگذشت عزیز نسیون نامدار ترکیه

NABARD - E - KHALGH

Organ of the
Organization of Iranian People's Fedayee Guerrillas
Executive Editor: Zinat Mirhashemi

Published by :
NABARD CULTURAL ASSOCIATION
No : 145 22. Jun . 1997

NABARD	KANOON
B.P. 20	Postbus 373
91350 Grigny	4380 AJ Vlissingen
Cedex / FRANCE	HOLLAND
***	***
NABARD	NABARD
P.O Box 10400	Post fach 102001
London N7 7HX	50460 Köln
ENGLAND	GERMANY
***	***
HOVIAT	NABARD
P.O Box , 1722	Casella Postale 307
Chantilly, VA	65100 Pescara
20153-1722 U.S.A	ITALIA
***	***
NABARD	NABARD
P.O. Box 56525	P.O. Box 15 Toronto
shermanoaks, CA	ont. M S 2SG
91413 U.S.A	CANADA

نبرد خلق بر روی اینترنت

<http://151.99.139.188/fedaia/>

آدرس پست الکترونیکی نبرد خلق

E. Mail : Nabard@wanadoo.fr

نبرد خلق

ارگان سازمان چریکهای فدایی خلق ایران
مدیر مسئول : زینت میرهاشمی

چاپ : انجمن فرهنگی نبرد

نبرد خلق ارگان سازمان چریکهای فدایی خلق ایران و بیان کننده نظرات این سازمان است. اما بدینه است که از چاپ مقالات و مطالب فعالین سازمان و جنبش مقاومت و صاحب نظران و نیز ترجمه طالبی که حجم نشریه اجازه می دهد و اطلاع از آن مفید است، خودداری نمی کند. مطالبی که با امضای افراد در نبرد خلق چاپ می شود، بیان کننده نظرات خود آشنا است که ممکن است با نظرات سازمان منطبق، همسو با اختلاف داشته باشد. سرمهاله نبرد خلق (با نام و یا بدون نام) بیان کننده نظر سازمان است.

برای تماس مستقیم با نبرد خلق و اشتراک آن، با آدرس زیر تماس بگیرید.

NABARD
B.P 20
91350 GRIGNY CEDEX / FRANCE

فرم اشتراک نبرد خلق

Name : .....

Address : .....

بهای اشتراک سالانه نبرد خلق

۷۵ اروپا
۱۸ آمریکا و کانادا
۷ تک شماره
حساب بانکی سازمان

نام بانک :
ادرس بانک :
کد گشته :
شماره حساب :

SOCIETE GENERAL
BOULOGNE - S - SEIN
FRANCE
03760
00050097851
Mme. Talat R.T
نام صاحب حساب :
شماره حساب :

شهدای فدایی، تیرماه

در برابر تندر می ایستند
خانه را روشن می کنند
و می میرند

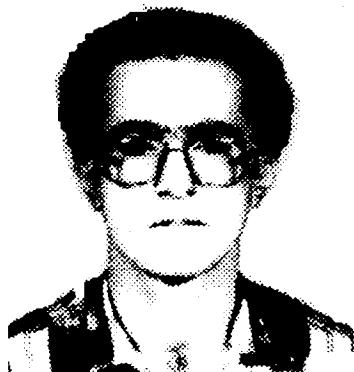
فداکار شهید رفیق نسترن آل آقا

رفقا: محمدکاظم غیرایی - بهمن راست خدیو -
محمدعلی خسروی اردبیلی - نسترن آل آقا - گلرخ
شهرزاد مهدوی - نادعلی پورنگمه - حمیدرضا هزارخانی
- مارتیک قازاریان - نزهت السادات روحی آهنگران -
محمود عظیمی بلویان - یدا الله زارع کاریزی - اسماعیل
ترمیسی - محمدرضا (امین) قصاب ازاد - مسعود فرزانه -
علی رضا الماسی - حیدر اشرف - یوسف
قانع خشکه بیجاری - غلامرضا لایق مهریان - محمدرضا
پیری - فاطمه حسینی - محمدحسین حققوان - طاهره
خرم - عسگر حسینی ابرده - محمدمهدی فوقانی -
غلامعلی خراط پور - علی اکبر وزیری - مهدی (بهزاد)
مسیحا - حمید آریان - بهزاد امیری دوان - افسرالسادات
حسینی - نادره احمدhausenی - سیمین توکلی - علی
خصوصی - کاظم سلاحدی - احمد خرم آبادی - علی اکبر
حق بیان - عبدالله سعیدی بیدختی - حجت
محسنی کبیر - غلامرضا جلال - خسرو مانی - شفیع
رمضانی - علی اکبر حیدریان - سینا کارگر، احمد
باختی طی سالهای ۴۹ تاکنون در مبارزه مسلحه با
مزدوران امپریالیسم و ارتقای و یا در زندانهای دزخیمان
ستگر شاه و خینی به شهادت رسیدند.

برخی از رویدادهای تاریخی - تیرماه

۱۲۸۷/۴/۳ - میرزا جانگیرخان شیرازی (مدیرنشربه صورا) و ملک المتكلّمین در باشگاه تهران توسط مزدوران محمدعلی شاه به مار آویخته شدند.
۱۲۸۷/۴/۵ - به توب استه شدن مجلس شورای ملی به دستور محمدعلی شاه - آغاز استبداد صغیر
۱۲۸۷/۴/۷ - قیام مردم تبریز در محله امیرخیز علیه استبداد محمدعلی شاه قاجار به رهبری سردار ملی ستارخان ۱ تا ۱۲۹۰/۴/۲۹ - تشکیل نخستین کنگره حزب عدالت در بندر انزلی که در آن نام حزب به حزب کمونیست ایران تغییر یافت.
۱۲۹۰/۴/۲ - تشکیل حکومت ملی شیخ محمد خیابانی در تبریز
۱۲۹۰/۴/۱۲ - ترور شاعر آزاده میرزا زاده میرزا شقی به دست مزدوران رضا شاه
۱۲۹۰/۴/۱۵ - شهادت شاعر و نویسنده مبارز و مردمی، فرجی
بزدی توسط مزدوران رضا شاه
۱۲۹۰/۴/۱ - اعتصاب کارگران پالایشگاه آبادان برای اضافه دستمزد
۱۲۹۰/۴/۲۲ - اعتصاب کارگران نفت چوب که در آن ۴۷ نفر از کارگران شهید و ۱۷۲ تن زخمی شدند.
بقیه در صفحه ۱۵

یک سال از شهادت رفیق فدایی احمد باختی گذشت

روز ۲ تیر ماه ۱۳۷۵، رژیم جنایتکار جمهوری

اسلامی، رفیق احمد (ناصر) باختی را تیرباران نمود.

رفیق احمد در سال ۱۳۳۴ در شهر ساری متولد شد. وی در سال ۱۳۵۸ از دانشکده کشاورزی ساری

فارغ التحصیل شد و سپس به سریازی رفت. در سالهای

۱۳۶۲ در اداره کشاورزی کرج کار کرد و پس از آن

در شهر آمل و سپس ساری مشغول به کار شد. در سال

۱۳۶۸ به عنوان متخصص دانه های سویا به کنفرانس

دانه های روغنی در آرژانتین فرستاده شد. رفیق احمد

تحت تأثیر برادرش فدایی شهید علی (مسعود) باختی

که به خاطر ارتباط با سازمان چریکهای فدایی خلق

ایران در سال ۱۳۶۵ به جوخه های اعدام سپرده شد، از

همان ابتدای انقلاب، در ارتباط با سازمان چریکهای

فدایی خلق ایران به فعالیت سیاسی پرداخت. رفیق

احمد در ۲۷ بهمن ۱۳۷۷ توسط مزدوران وزارت

اطلاعات رژیم دستگیر و در ۲۷ دیماه ۱۳۷۱ توسط بی

دادگاههای رژیم به اعدام محکوم شد و این حکم در ۲۸

مهر ۱۳۷۲ موباره تائید شد. برای جلوگیری از اعدام

این مبارز انتقامی فعالیت گسترده ای در سطح بین

المللی آغاز شد. در بهمن ماه ۱۳۷۴، آقای موریس

کاپیتون رفیق احمد را در زندان اوین ملاقات نمود و

سرانجام مزدوران داردودسته جنایتکار خانه ای -

رفسنجانی، این رفیق فدایی را در ۲ تیر ۱۳۷۵ به

چوخه اعدام سپردند. در یکین سالگرد شهادت فدایی

شهید رفیق احمد (ناصر) باختی یاد او را گرامی می

داریم و با خانواده و سنتگان او سرگردی می کنیم و

ایمان داریم که مبارزه برای سرنگونی نظام ولایت فقیه و

تحقیق استقلال، دموکراسی، صلح و عدالت اجتماعی به

پیروزی خواهد رسید و مردم ایران یاد و خاطره همه

کسانی که در راه رهایی آنان جان باخته اند را گرامی

خواهند داشت.

گزارش عفو بین الملل در مورد نقض حقوق بشر

عفو بین الملل اعلام کرد که از روحانیون شیعه ایرانی و طوفان انشان دستگیر، شکنجه و بدون محکمه در اسارت به سر می بردند. عفو بین الملل آنها را قربانیان "ناشناخته" اقلاب اسلامی سال ۱۷۹۹ توصیف نموده است. عفو بین الملل اعلام نمود "حداقل سه شخصیت مذهبی مهم به دلیل مخالفت با سیاست دولت و ادامه جنگ ایران و عراق و هم چنین مخالفت با انتساب خانه ای به عنوان جانشین خمینی تحت نظر قرار گرفته و طوفان انشان دستگیر و مورد شکنجه قرار گرفتند". عفو بین الملل گفت چندین بار از مقامهای ایران خواستار آزادی زندانیان سیاسی و محکمه عادلانه آنان شده است، ولی پاسخی دریافت نکرده است. این سازمان افود: "نقض آشکار حقوق بشر در ایران ادامه دارد". خبرگزاری فرانسه ۱۲/خرداد/۷۶

برچیده شدن صندوقهای رای نمایش
انتخابات آخوندی در شهر ونکوور

روز ۲۳ ماه مه برابر با دوم خرداد ماه، حدود تن از نیروهای فعال در شهر ونکوور در مقابل هتل پان پاسیفیک، آکسیونی را در اعتراض به پرپایی صندوق انتخابات در این محل ترتیب دادند که سرانجام به برچیده شدن صندوق نمایشی رژیم ختم شد. شب قبل از این هم، هموطنان مقیم ونکوور از طریق تماس با روابط عمومی دانشگاه UBC، صندوق شماره یک رژیم در این مکان را نیز برچیده بودند.

به همین ترتیب صندوقهای مخفی رژیم در نقاط دیگر نیز با هوشیاری نیروهای سازمان و سایر نیروهای پیشو شناسایی و برچیده شد. ما در اینجا ضمن تقدیر از هوشیاری به موقع نیروهای پیشو در شهر ونکوور، از تعاملی هموطنان آزادیخواه و انساندوست مقیم ونکوور می خواهیم که در مقابل هرگونه حضور رژیم جمهوری اسلامی در شهر ونکوور که نتیجه آن افزایش حساسی و توریزم دولتی این رژیم خواهد بود، هوشیار بوده و در مقابله با آن کوشای باشند.

آکسیونها و اعتراضات روز بیست و سوم ماه مه در شهر ونکوور، این امر را کاملاً نمایان ساخت که هموطنان در ونکوور، حضور حزب الله و عمال رژیم را به هیچ عنوان تحمل نکرده و بدانها اجازه نخواند داد که ونکوور را تبدیل به خانه امن تروریستهای خود بنشایند و در هر زمان و مکانی چهره خد انسانی رژیم جمهوری اسلامی را هر چه بیشتر افشا خواهند کرد.

فعالین سازمان چریکهای فدایی خلق ایران این پیروزی بزرگ را که از انسجام نیروها نشأت گرفت، به جامعه ایرانی صیغمانه تبریک می گویند و بازیگر اعلام می دارند که تا پایان دادن به فعالیتهای جاسوسی تروریستی این رژیم در ونکوور از پای نخواهد نشست.

فعالین سازمان چریکهای فدایی خلق ایران - ونکوور ۹۴۹۷/۴/۲۶

تگرانی از سرنوشت فرج سرکوهی

لیگ حقوق بشر فرانسه در اطلاعیه یی که به خبرگزاری فرانسه ارسال نمود، تگرانی خود را نسبت به "سرنوشت ناملوم" نویسنده ایرانی فرج سرکوهی "که به زودی در یک دادگاه انقلاب محکمه خواهد شد" اظهار داشت. لیگ حقوق بشر گفت: تا به حال هیچ اطلاعی از اتهاماتی که منشأ دستگیری او است، داده نشده است و سرنوشتی تا به حال نه امکان مستیابی به پرونده خود داشته و نه امکان داشتن یک وکیل. لیگ حقوق بشر تقاضا دارد "محاکمه سرکوهی در شفافیت کامل و در حضور ناظران رسمی سازمانهای بین المللی حقوق بشر و کمیسیون حقوق بشر ملل متحد برجاز شود". سازمان فرانسوی دفاع از حقوق بشر گفت قصد دارد "همه ارگانهای بین المللی به ویژه ارگانهای متحدهای خود در اتحادیه اروپا را حول این قضیه فعال کند". خبرگزاری فرانسه ۱۴/خرداد/۷۶

به گزارش خبرگزاری فرانسه روز ۱۵ خرداد امسال روزنامه نگاران بدون مرز اعلام کردند که مدیران روزنامه های فرانسوی از محمد خاتمی خواستند تا روزنامه نگار ایرانی فرج سرکوهی که دادگاهش در طی روزهای آینده برگزار خواهد شد، را آزاد کند. ژان مری کولومبیانی، بیرون فرایا و سرژ رُول که به ترتیب مدیران روزنامه های لومند، لاکروا - اونمان و لیبراسیون هستند، در نامه ای از خاتمی خواستند "از نفوذ خود برای آزاد کردن فرج سرکوهی، سردبیر ماهنامه آینه که به دلیل تهدید به آزادی مطبوعات در ایران زندانی شده است استفاده کند".